

אלימות כפונקציה של מבנה המערכת הזוגית-משפחהית

טיפוסי המשפחה בהם שכיחה תופעת האלים הוציאו בפרק המבוא כאלה שמאפייניות על-ידי מבנה תועלתי, או במקרים חמורים יותר, כמערכות של נעליה פתולוגית. שכיחות האלים במשפחות כאלה היא גבוהה, עקב קיומן של נקודות חיקוך כרוניות, שהן בסיס המאבק הכהני שמתקיים בהן. ישנו מספר גורמים שבגלם מובנה מאבק כוחני במערכות משפחתיות כאלה.

הבעיה המזיקה במשפחות אלה היא סיבת הנושא של חלוקת האחריות. הקשי העיקרי במציאת דרך שתאים לשינוים, נבע מכך שאחד מבני- הזוג אינו מכיר ממש באחריותו לחיו ולחיי המשפחה, אלא משחק מעין תפקיד של משתף במערכת. האישה היה כאלו למען המשפחה והיא האחראית העיקרית לmailto' המחויבויות הקשורות בחיו המשפחה, ומשרתת במידה רבה את הגבר. הגבר הוא פאטי ומתחזק מmailto' המחויבויות שלו, מתוך חישש שבילע במערכת. בכל אופן, במערכת זוית משפחתיות צו, האקטיבי בונה את תפקידו של הפאטי והפאטי את תפקידו האקטיבי. זהוי טרנסאקטיבית שהוא בעירה בלתי מודעת, ولكن התפקידים של אחד מלאם הם יותר סמיום מגליום.

אין חשוב של החלוקת האסימטרית המשלימה בין האקטיבי לפאטי היא בהיותה דומה יותר ליחסים של הורה וילד, מאשר ליחסים זוגיים בוגרים. במקרים מסוימים נמצא כי הגבר הופך לדמות דומיננטית, כגון דמות של אב המנצל את סמכותו בצוරה שרירותית, והיאשה היא בתפקיד הילדה שאמורה לקבל את מרוטו. במקרים אחרים האישה מופיעה כדמות של אם ליד בתי אחראי, בעלה, וכן הייתה צריכה לצריכה להתקבל כסמכות, אך הילדי אינו מוכן לקבל את מרותה. שאלת הסמכות מעוררת בעיות בקשר למעםם של הגבר והיאשה והוא מקור למאבקים כחוניים. חלוקה הדומה זהה של הורה וילד פוגעת בזוגיות; ככל, בני-הזוג מרגשים במצב זה, שהם אינם חברים קרובים, כפי שמתבקש ביחסו זוג, ושהריחוק בינהם נעשה לפחות קבוע.

המפתח המסורתי לחלוקת התפקידים במשפחה מצביא את האישה כעקרת הבית ואת הגבר כפטרון וראש המשפחה. במשפחות הללו חלוקת התפקידים היא נוקשה, וمتבצעת תוך הקפה על הדיכוטומיה בין המינים. הנוקשות אינה מקרים - היא באה לגונן על הזיהות המונית של הגבר והיאשה, ועל מעמדם במערכת, ובכיוון אלה של הגבר. חלוקה זו מבטיחה דפוסים ברורים, אך לרוב מעוררת

טענות על ניצולו של האחד בידי השני. החדרה מפני ניצול מלמדת על חוסר אמון הדדי.

החלוקת במשפחות כאלה מטילה בפועל על האישה את הדאגה העיקרית לענייני הבית. היא מייצגת את מרכזי המשפחה לפני בעלה, שאמור לאשר או לפסול אותם. נציגת המשפחה, היא זקופה לחופש תימרון וליכולת החלטה בנושאים שונים. כאמור למעלה, חלוקת האחריות והתפקידים נתונים לאישה תפקיד אקטיבי, לפחות בכל הנוגע לניהול חי' המשפחה, בעוד שהגבר הינו פאטי. מכאן מתבקש שהיאשה תהיה זו שקובעת בנסיבות הרבים בהם היא מטפלת, ואף תהיה לדמות הדומיננטית. מצב זה מאיים על מעמדו של הגבר, והוא שומר על הזכות לקבוע בנושאים משפחתיים שונים, ומקפיד שאשתו לא תחרוג מהחלתו. בוצרה זו הופך הגבר במקרים רבים לטמכות שרירותית וחסרת התחשבות בצורכי המשפחה, ובפרט צרכיה של אשתו. המאבק על השליטה במשפחה מהו זה נקודת חיבור מרכזית במערכות מעין זו.

חסור האמון והמאבק הכהני ביחסו הזוג מבאים לכך שהבר המשפחה אינם יכולים להרגיש, שהמשפחה היא מערכת ארגונית החיה בשיתוף מירבי ושבני-הזוג הינם פרטנים אינטימיים, האנשים הקרובים ביותר זה זהה.

חסור השיתוף מתבטא גם בתחום הכלכלי והכספי, שבו הגבר מופיע כקובע הבulant. בדרך כלל הוא מקציב כספים לאשתו לפי ראות עיניו; ככל שהוא חדש כן ימנע ממנה כספים ויעדר לknות את המוצרים הדורשים לבית עצמו, ובלבד שלא יהיה לאישה חופש תימרון משלה. בדרך כלל מנמק הגבר את עצדי בך שהיאשה פזרנית, ואני מתחשבת כל במצוות הכספי ובמאצחים האדרירים שהוא משקיע למען פרנסת המשפחה. עימות בתחום הכספי מקבל לעיתים ביטוי בפיצול חשבונות הבנק של בני הזוג; כל אחד מהם מייצג את האינטרסים הכלכליים של עצמו, אולי שאו להם אינטרסים משותפים. במיוחד משפחתיות. תופעה זו שכיחה במשפחות שבן האישה יצאת לעבוד. ראוי לציין כי משבטים ביחסו הזוג עלולים לנבוע מחוככים בתחום הכספי, וככל שהמשבר עמוקיק כן תפחת מידת השיתוף בינהם.

פיצולה של המשפחה משתקף כמו כן בmailto' תפקידו הורות - האנחנו, כהורים חסר במשפחות אלה. הולדתם של ילדים משותפים אינם מחזק את הרגשות האנחנו, ואף יוצר עוד מרחק בין בני-הזוג. הם אינם מסוגלים להוות צוות הוריים, שכן האישה בלבד היא האמורה לטפל ולגדל את הילדים בפועל, בעוד שהבאב מופיע כסמכות שרירותית ומרוחקת. במצב זה יכולה להתגש בראית בין האם לילדיים, שיזכרת עדמת כוח לאישה מול בעלה: היא מגינה על ילדיה בפני האב

* * *

הסיווג של מערכות משפחתיות כמאפייניות על-ידי תועלتنות, או כמערכות של נעללה פטולוגית, וכי הוא כמעט תמיד. ישנן תתי-קבוצות של טיפוסים אלה, ולהן יודגמו כאן זוגות שיחסיהם מאופיינים בחלוקת אחריות אס派טניות משלימה, שבה האחד נמצא במעטם של הורה, והאחר מתפרק מולו הילד. כאמור, במקרים מסוימים הגבר מופיע בתפקיד ההוראה ובמקרים אחרים זו האישה. חלוקה כזו אינה עובדת בהצלחה וטעונה בנסיבות חיכון רבות. הזוגות השונים מייצגים דרגות שונות של חיכון שעולו לגורור אלימות. החלוקה לחת-קבוצות אינה חד משמעית, שכן מאפיינים של קבוצה מסוימת נוכנים לעיתים גם עבור קבוצה אחרת, ובכל אופן המאפייניות הרבה יותר מורכבת ו מגוונת. תת-הקבוצות המודגמות כאן מוחאות רצף מהקל אל הקבד לפי חומרת הביעות, החל ממשפחות בעלות אופי תועלתי, וכלה במשפחות המצוינות בסיכון עם בני זוג בנסיבות פטולוגיות.

1. חלוקה נוקשה בין עקרת בית ומרנס: במערכות כזו בולטות חלוקת תפקידים דיקוטומית בין האישה כעקרת בית הנוטלת את על המחיי-ביות המשפחתיות, לבין הגבר שמצוצט את אחריותו לפרנסת המשפחה. כל אחד מבני-הזוג משוכנע שהוא הנושא העיקרי בעל, במיוחד כאשר הגבר לבדו עבד בחוץ. בני-הזוג מרגשים שהאחד מנסה לנצל את השינוי מתוך מיניעים אגוצנטריים, וחוסר האמון ההדרדי סביב מילוי תפקידים מהוווה נקודות חיכון. למשל, במקרים בהם הגבר מפרנס היחיד, הוא מרגיש שאשתו כעקרת בית אינה עשויה דבר ושיהיא חייה על חשבונו. הוא עשוי לחשוד שהיא מתבטלתת כל היום, או להרגיש שעבודות הבית אכן חשובות וקשות כמו עבודותנו, ולטען שהיא מבזבצת כספים ללא חשבון. במשפחה כזו, לגבר יש שליטה על החשבון הכספי והוא מקציב לזוגתו כספים במשורה, עד כי לפעמים היא אינה מסוגלת לדאוג לצרכי הבית ולילדים.

הבעל מרגיש שעבודתו בחוץ מקנה לו זכויות יתר. הוא מצפה, למשל, שאשתו תשרת אותו כשהוא חוזר מהעבודה. במקרים רבים הוא פורש לפינותו ומחפש שקט, צופה בתוכניות טלוויזיה, שוקע בעיתון וכו'. אי-מעורבותו אינה מונעת מכך ביקורת על תפוקה של האישה כעקרת בית וכאמם.

בתוך אב, הגבר מופיע בדרך כלל כדמות נוקשה, ובמקרים רבים הוא נזף בילדים ומנסה להטיל סדר ומשמעות בבית. האם לעומת זאת באה להגן עליהם מפני נוקשותו ויחסו המعنיש של האב ואינה שומרת על גבולות ההורות, דבר מהווה נקודה חיכון נוספת.

הנוקשה, ומיצגת בפניו את צורcihim; הם תומכים בה כנגזה. במקרים אלה הילדים שייכים לאם, והאב מופיע כדמות שליטה שאינה מעורבת בגדולם. הילדים משתתפים במאבקו הוריהם, והאם מצפה שהם עמדו לצדיה; אם הם עוברים לצד האב היא חשה נבגדת. לעיתים הילדים מוזהרים עם התפקיד, ה加倍, במיחוד כשהוא מסית אותם כנגד אימם וקונה אותם בהטבות שנותר בהיותו בעל המאה.

כאמור, הזוגיות במערכות זו סובלת מהרחוק בין הגבר לאישה. האישה, שמייצגת את צורci המשפחה, מופיעה במערכות כזו לעיתים גם כמציגת צורci הזוג; היא זו שדורשת קירבה רבה יותר, ותוכן אונטיי לישואים. במקרים אלה היא נמצאת בתפקיד הרדף המכחש את היחיד. הגבר נרתע מקריבת המשפחה במרקם אלה, ודומותה הקבועה של האישה כמושאת בעול המשפחה וכמספקת לו כדי דמותם האימהית אינה מתמזגת עם הייתה פרטנית זוגית. במשפחות כאלה, הגבר הוא הרחקן ובמקרים רבים מופיע כבעל אוריינטציה חזק משפחתיות: הוא מרבה לבלוט את זמן מחוץ לבית. ההבדל בין המינים משתתק גם כאן, שכן לפחות מותרים עיסוקים ובילויים שאסורים על האישה. יחס דפן-רחוק מעוררים מתח רב סיב ביעות של קינאה. מצד אחד, האישה עשויה לחשוד בנאמנותו של בעלה, הנמצא הרבה הרבה בבית. מצד שני, חשודותו של הגבר כלפי אשתו הם בעצם השלכה של חוסר האמון שלו בה. חשודות אלה עלולים במיוחד אם לאישה הופעה המשוכת תשומת לב של גברים, אם בגל לבוש חושפני, או בנסיבות אחרות. הגבר הבעוני רואה לעצמו זכות להגביל את אשתו ולפקח עליה ביציאותה בלבד מהבית, בתחום הלבוש וכו'.

התחום המיני מהווה אף הוא נקודות חיכון, בעיקר כאשר הגבר מופיע כיזם של יחס המין, ודורש את סיפוק תואותיו בily התהשבות ברגשות של אשתו באותו רגע, וטור התעלמות מכך שמדובר היהיחסים עם בת-זוגו היא חסרת קירבה. הוא מתייחס אליה כמו שיש לו בעלות על גופה, ולרוב היא מרגישה כאובייקט מני שחייבת לספק את צורci בעלה. האישה עשויה להימנע ממין ולהעניש בכך את הגבר; דבר זה עלול לעורר את חשודותו נגודה, או לגרום לו לטען שהיא אינה נורמלית. ואולם לא תמיד האשה מעידה להתנגד. כנעהה לתפקיד המוטל עליה עלולה לעלות לה בזקוק אם גופה יתمرד כנגד הUPIה המינית, דבר שקרה במקרים מסוימים. במקרים רבים האישה נאנשת על ידי בעלה, ומתקבלת התנהגות זו לפני ההנחה שבין בעל לאשתו לא קיים אונס.

במערכות משפחתיות אלה יתכן גם מצב הפוך, שבו הגבר זונה את אשתו כפרטן מני. דבר זה עשוי לגרום לפגיעה קשה באישה, ולהוות לה הוכחה שהוא בוגד בה.

במשך הזמן מפתחת האישה נוגדים למלוי אחר ציפיותו של הגבר, והוא מנסה להיפרע ממנו בדרכים שונות, ומשתדלת לפחות בנסיבות תרופה שלו. הדבר מהו מוקור לחיכוכים קשים. אלימות עלולה להתפרץ כאשר הגבר מנסה לחנוך את אשתו ה"סורה" באמצעות עונשים וכות.

התפקידים האישה ממעמדה היא איזום קבוע לציבות המערכת. המהף מערער את סמכותו של הגבר, בהיותו מנוגד לטרנסאקטיבית ההתחלתית ביחסיהם. הגבר אינו מוכן להשלים עם גילוי העוצמאות של אשתו. המשבר ביחסיהם מוביל למאבק כוחני המלאוה במקרים רבים בתופעות אלימות קשות. הפרת האיזון חלה במקרים רבים לאחר שלב התארגנות של המשפחה, ככלומר בשלב מוקדם יהוסית האשיה נוכחנת שטמנונים בה כוחות ושהניסיונו לא ענו על ציפיותה. במקרים שהמהף לא מגע, וחיסי הפטון-ילדת נותרם בעינם, הרי שמדובר במקרה קיצוני של נעלאה פתולוגית.

3. אוריינטציה חיזונית: במערכות זו האישה היא דמות סטאטית שמהווה את עמוד התווך המשפחתית, ואילו הגבר הוא בעל אוריינטציה חיזונית. ביחסתו זו מתחמק הגבר ממוחי-בישותו המשפחתית והזוגית, והאוריינטציה החיזונית של הגבר באה על חשבן המשפחה. ניתן להבדיל בין שתי צורות של אוריינטציה חיזונית:

א. הגבר שמעמיד במוקד את עיסוקו המחייב אותו להיות מחוץ לביתו, כמו: איש צבא, פוליטיקאי, אמן וכו'. העיסוק משרות בו זמינות את הקריירה ואת הצורך להיות מרוחק מן המגזר המשפחתית החונקת. העיסוק מהוועה עבור הגבר עליה לבנות בחוץ, גם בזמן שהוא פנוי. הוא מופיע במקרים רבים כדמות הדומיננטית, המשענת את אשתו למען הקריירה. עיסוקו אינו מותיר לו זמן רב להקדיש לילדיו ועיקר העול נופל על אשתו, אך הוא יכול להיות ביקורתו כלפיו גם בתחום זה.

נקודות החיכון בתחום הזוגי נובעת מכך שהאישה נלחמת למען היחיד הזוגי והיחיד המשפחתית, בעוד הוא משתטט מכך. הדבר עלול לעורר רגש קנאה אצל האישה, וחרדה שהיא אינה ראויה לו, כמו גם חשד שהוא יוצר קשר עם נשים אחרות. היא חוקרת אותו בנושא זה, ודבר זה מהוועה מוקור לסכסוכים. האישה מופיעה כمبرין יותר ממנה, ורואה המתפלת בצוות הגבר. הוא מחשיב עצמו כمبرין יותר ממנה, ורואה את עצמו כבעל סמכות לחנוך אותה. הדבר נותן לו ליעיתים לגיטימציה להשתמש בכוח, במקרים שהיא חוזרת על "משוגותיה". הגבר, שהקריירה שלו מוגנה לו מעמד וחשיבות, צריך להופיע עם אשתו כלפי חז' כזוג למופת. ראוי לציין כי במערכות זו קיימת רגשות מיוחדת לחשיפת בעיות המשפחה. במקרים מסוימים האישה נהנית מלהתלון, כי היא חוששת שהגבר יש קשרים עם גורמים שונים

ביחסו הזוג בולטות הסగירות של כל אחד בעולמו האישי. בני-הזוג חיים בرحוק ביניהם, למרות שהם נוטים להסתגר בדירותם. עולמה של האישה מצטמצם בቤת ובילדים בעוד שעולמו של הגבר מרווח בפרנסת המשפחה. המפגש בין בני-הזוג בשעת חירותו של הגבר הביתה עלול לגרום לחיכוכים יומיומיים ובמקרים רבים הם נגרים לאלים מילולי. הזוגות נשחקת, ובבני-הזוג חרסם תוכן אינטימי; יחסיו המין הופכים למוחשיות ועלולים לגרום עימותים, בין הגבר שמרגיש שהמין מגע לו, לבין האישה שמענישה את הגבר בהימנעות מיחסיו מין.

הסכסוכים הרבים והשימוש באלים מילוליים מתדרדרים ליעitos לשימוש באלים פיזית, אך השימוש באלים נלווה לבויות משפחתיות אחרות ואני עומד במקודם. משברים בחו' המשפחה שמפירים את האיזון במערכות עלולים להגביר את התדריות ואת עצמת האלים.

ראוי לציין כי דפוס משפחתי זה אופייני יותר למשפחות בעלות רקע מסורתי.

2. יחס פטרון-ילדת: אלה יחסים אסימטריים שלילים בין גבר הנחשב לכען פטרון, לאישה שחסרה כביכול את הניסיון והבריאות שיש לו. האישה מקבלת תחילת את סמכותו של הגבר, כי במקרים רבים היא מגעה ליחסים אלה מתוך בריחה מביעות משפחתיות וקשהים להתמודד בכוחות עצמה. תכונות מודבר בקשר זוגי שמתחל בתקופת הנעוריהם של האישה, כאשר גבר מבוגר ייחסית בשנים מתקשר אליה בגין התגברות ונוטל על עצמו כאילו לגדלה. לבחור יש מראש כונה סמייה לקים את סמכותו לאורך כל חייהם. השימוש באלים מתחילה בדרך כלל לפני הנישואים ונוטפס כלגיטימי אצל שניהם. האישה חייבת להיוועץ בבן-זוגה אודות כל צעד שהיא עשויה, והוא אינו מותיר לה תחום עצמי ממשה. עליה לעמוד בכל ציפיותו, אחרת היא עלולה להיענש. חלוקת האחריות והתפקידים היא נוקשה ודומה מאוד בתכונותיה ליחס עקרת-בית ומספרנו.

מערכות זו צפיה למהף כמה שנים לאחר תחילתה, כשהאישה מתפרקת ונכחתה כי סמכותו של בעלה היא שרורית ובה כדי להפחית מערכת. הגבר אינו יכול לקבל את התמורות שחלות באשתו, והוא שומר ככל האפשר את מעמדו. נקודת החיכון האפיינית כאן בתחום הזוג היא סיבת הנושא של הערכה חדידת. האישה משוועת להכרה בערכה, דבר הנתפס ע"י הגבר כאיזום על מעמדו, ולכן במקרים רבים רבים מעמדם השפלה. כשהיא חסרת ערך לחלוון היוזד מגביר את הרגשותה של האישה, שהיא חסרת ערך לחלוון וכל חייה הם למען אחרים. חולשתה אף מגבירה את נתינותו של הגבר להתייחס אליה בחוסר הערכה.

בmesheterה וכו'.

ב גישה מציאותית: במערכת זו הגבר, בדומה ליד מתבגר, חייב לבנות מחוץ למסגרת המשפחה עליה מחויבויות, ואשתו צריכה לשמר עלייו שיעמוד בהן. נוצר בכך הסכם חז' סמי שלפיו האישה תהיה עמוד התווך המשפחתית ולגבר מותר לבנות מחוץ לבית, אך עד גבול מסוים; האישה היא השומרת שהגבר לא יעבור את הגבול הזה - שלא יגוח בה עם נשים אחרות, למשל.

כاب הוא משחק בהזדמנויות שונות עם ילדיו, וכן עשוי להתקבל הרושם כאילו הגבר הוא אבא טוב שלילדיו אהובים אותו, אך למעשה הוא אינו משקיע מאמנה בגידולם ובחינוךם, בעוד שטיפול בילדים עומד בראש דאגותיה של האישה.

הנסיות של האישה להגביל את הגבר הם עליה לעימונות קשים שבין הגבר המושך החוצה לבין האישה המשוכת פנימה, ועימונות אלה מדגשים את נקודת החיקוך הטבעה במערכת.

באורינטציה חיצונית המרחק בין בני-הזוג הוא גדול, ומדגים את חוסר הרגשת 'האנחנו', ואת החדרה שמאחד יבלע על ידי الآخر. המרחק בין בני-הזוג הוא שקול הכוחות בין המטרת הסטטיסטית, שמיצגת על ידי האישה, ובין המשיכה החוצה של הגבר. שווי המשקל בין כוחות אלה יוצר בכך איזון משפחתי.

שווי המשקל הזה אינו נשאר במקומות קבוע, וההתנדות של ההתרחקות והתקבבות בין בני-הזוג הם חומר הדלק לקנאה. כאמור, קנאה בעלותו היא כגון ביטוי לאהבה במערכות צו, וכשהאחד מבני-הזוג חורג מעבר לגבולות, המאיימים על הסטטיות של המערכת, מתעוררת קנאה עזה אצל השני.

הגבר המציאיסטי נטה במקרים רבים להיות קנא, ולהגביל את אשתו לבב יתחלו אותה גברים אחרים. כמו כן רואה לעצמו זכות בעלנית לדרשמנה שלא תתלבש בצורה מגירהcdc. במקרים של הפרת ציפיותו, הוא עלול להתפרק ולהיות אלים.

משברים רבים ביחסיו הזוג נובעים מהיחסותם של קשרים מחוץ לנישואין. הגבר פותח לחסמים אפיזודים מחוץ לנישואים ולעיטים מסתבר בקשר ממושך. המשבר מחייב כאשר חשdotiya של האישה מתאמתים, והדבר עשוי לדוחף את האישה לאיים בפרידה. עימונות סביר נושא זה ואיזכר חזר של גדיות הגבר עלולים להביא לתגובה אלימות מצדיו. בנסיבות אלה נמצא כי לעיתים האישה יוצרת קשר מתגללה לבעל הוא עלול לפגוע בה בצורה קשה ביותר.

שימוש באלים עלול להוות גורם המזוז את האישה להתרחקות מעלה במערכות צו. כתגובה לאלים קורה שהאישה בורחת למשפחה, או מתלוננת בפני החוק; לעומת, בעקבות האלים נוצר

משבר משפחתי.
4. יחסים של אם חלה ליד סורר: הוקם המנהה מערכת זו הוא יחסים אסימטריים משלימים בין איש, הרואה אתגר לעצמה לחנן את בן-זוגה ולתמן בכל שגונותיו, לבן הבעל שמייער יכול סורר בלתי יציב, ומתחנה בצורה בלתי אחרת. חוסר היציבות של הילד הסורר מצריך שבב שוב לתוך לו הגדמות, שיוכל לעלות על דרך המלך. למשל, לפחות יש מינו רעונות מופרכים בתחום התעסוקתי, המשקפים קשיי הסתגלות בתחום זה. יתר על כן, הוא עלול לסבר את המשפחה בחובות כספיים או בקשישים אחרים. האישה מנעה לכך ולדרכן את הילד הסורר להתמיד במחוביותו, לעמוד בהבטחותיו ולתקן את עצמו, אך הילד הסורר חוזר לסתורו ואף מטיל את האשם על אשתו. מעגל זה חוזר על עצמו פעמים אין סוף, ובכל פעם מפתחה האישה מחדש מה חדש להאמני בהבטחותיו. החלוקה האסימטרית בולטת כמו כן בתפקידם כהורים. האם רואה בגידול הילדים את העיקר, בעוד האב מופיע כדמות שלoit ומניח את מחוביותו כהורה.

מערכת מסוג זה עוברת טلطות רבות. הגבר אינו עומד בהבטחותיו להשתנות, אף חוזר ומיכה את אשתו. השימוש באלים מוסמם את שלונו של הגבר להשתנות. במקרים אלה נאשת האישה לבסוף מהבטחותיו של הגבר, נמאס לה לשאת בכל המחויביות המשפחתית בלבד והוא מאימת בגורושים. הגבר מרים תלות רבא באשתו, הוא חוזר וմביטה להשתנות - והמטוטלת של הדפן והרחקן חוזרת על עצמה. ראו לצין שיטופים משפטיות זה אופני, במקרים רבים, למשפחות של מתמכרים לאקלהול ולסמים.

5. יחס רודן מול נזעה, הוא דפוס המלמד על מערכת זוגית- משפחתיות אלימה במחותה, שבה נחש הבעל לרודן, והאישה לנזעה. הרודן מופיע ככל יכול היודע ו邏邏 בכל יותר טוב מכולם וכשליט ללא מיצרים המטיל את חייתה ואת מראו על אשתו הכנעה וכך על ילדיהם. לרודן יש כביכול שליטה מוחלטת על אשתו הכנעה, וגשה נצלנית שבאה יחד עם הטלת הגבלות שירוחיות בכל התחומים. הוא עשוי, למשל, לאשר או לפסול את מקום העבודה של אשתו, למנוע את קשריה עם משפחת המוצא או עם חברותיה. במיוחד, במקרה מוגבים את האישה ומחזקים אותה. למשפחה כזו יש, במקרים קשים, אופי של מחנה ריכוז. האישה תופסת את עצמה כחסרת אונים, ומרגישה נאלצת להשלים עם יחסיו הרודני של בן-זוגה. היא מתבטלת בפני הרודן, ומעריצה את עלינותו ככל יכול.

רודנותו של הגבר חלה במידה רבה גם כלפי ילדיו. האם, הנושאת בגידול הילדים, תנסה ליצור עיםם ברית בכדי להציג מפני דמותו

* * *

프로그램זה:

הסיווג של מבנה המערכת לחת-קבוצות, לפי מפתח של דרגות החומרה, מאפשר לבדוק עד כמה האלימות נמצאת במרכז הבעה החזותית, ועל הסיכוי לשകם את המערכת. הקבוצה הראשונה, של החלוקה הנוקשה, היא ברת הסיכוי הגבוה יותר להביא לשינויים מבנייט, ולחולקת אחריות יותר שוויונית בין בני-הזוג, שכן הגבר מכיר עצמו. שימושו של הדפוס הזה מבטיח את הנעללה הפטולוגית ביחסיו. מכך במחוייבותו למערכת יחסית לקבוצות האחרות שפורטו כאן. מכך דומה יש בקבוצה השנייה, ביחס פטרון ולדה, למורות שכאן אלימות מקובלת לגיטימית. אוריננטציה חיצונית מלמדת על נתית הגבר לחתמק ממילוי מחזיביות, אך עדין קיימים תחומיים שבהם הוא מכיר באחריותו, וגישה זו יכולה להשפיע על בסיסו של דבר גם לגבי ההתרומות עם בעית האלימות. יתר על כן, בקבוצות אלה האלימות אינה עומדת במקודם והיא מתרחשת בעיקר בתחום של משבר קשה, המאים על איין המערכת.

אלימות כסימפטומים מרכז מופיעיה בשיכחות רבתה במשפחות מהקבוצות האחרות, המצוויות בסיכון. אלימות קורה שם בתדריות ובעצמה המשכנעות את שלומם של חברי המשפחה. יתר על כן בני- הזוג מצויים במילוך, שכן הם אינם מסוגלים לחוות יחד או להיפרד, ולפיכך הטיפול במערכות משפחתיות כאלה הואקשה יותר.

* * *

הילדים ואלימות בין בני-הזוג:

מאבק כוחני בין ההורם, ושימוש באלימות של הבעל כלפיו נגד אשתו, אינם פוסחים על הילדים. גברים אלימים אינם בוחרים את הזמן ואת המקום לאלימות, ואני נמנעים מלהזכיר את בת-זוגם רק בגלגול נוכחות ילדיהם. הילדים חוזים באירועים טראומטיים המשבשים את תפיסת עולםם. מקרים האלימות בין הורים שוברים את הופעתם המשותפת מציאות הורים.

מאבק ההורם ממשיטים את הבסיס התמייני לטבחונו של הילד; הוא חי בחרדות, ונע בין הזרחות עם הקורבן לבין הזרחות עם התוקפן. אך הוא אינו יכול להזדהות עם אביו ואימו כהורם. הפיזול בהזרחות הוא בין הדמות השלילית לדמות החביבית - שחור לעומתם של הורים.

שאלת ההזרחות עם הורה אחד מחייבת, כאשר הילדים מעורבים במאבקו הוריהם. אם קשה להשלים עם השפלתה נגד עיניהם של ילדייה, והוא מצפה כי יזדהו איתה ושיעיוו לטובתה, במידת הצורך. ככלות הכל, הוא זו שטפפלת בהם ונושאת לבדה בדאגה להם, בעוד

הרדונית של האב, אלא שבתקוף סמכותו השירוטית הוא עלול להסייע את הילדים כנגד אשתו ולבודדה.

בתקופות בהן האישה סובלת מאלימות, היא מफששת דרכי מילוט. מערכת מסווג זה מגיעה לנוקנות שבירה, כאשר האישה אינה מסוגלת להמשיך לשאת בסבל וنمלהת על נפשה. יחד עם זאת, חרף ההשפכות והאלימות, שבה האישה אל בעלה ומוגל האלימות חוזר על עצמו. שימושו של הדפוס הזה מבטיח את הנעללה הפטולוגית ביחסיו. הוא, במיוחד כאשר האישה מעוניינת בחמשת הקשר.

ראי' ציון, כי בנסיבות מסוימות התנאותו של הגבר היא שילוב בין הרוזן לילד הסורר.

8. **יחסו חוקר-נחקרת (קנאה פטולוגית):** התופעה של אלימות בין בני-זוג קשורה במקרים רבים לבעה של קנאה בעלות. קנאה מהויה מכנה משותף למשפחות אלימות רבות, אך יש פעמים שהוא הופכת לנוקנות החיכון המרכזית. במקרים אלה הגבר נתן בתגוננות והוא מנסה לsegor הרמתית את אשתו מפני חידרות גורם שלישי העול לחזור תחתית. הקנאות בולטות בעיקר בתחום המין, עד כי האחד חרד שלא להיות צמוד לאחר, שמא לא יוכל לפתח עליון. במקרים מסוימים האישה מגירה את המסרם הללו, והדבר מהויה חלק מן המאבק הכהוני בין בני-הזוג, החשד שהאישה מקיימת קשר עם אדם שלישי יוצר בדרך כלל משבר קשה, עם חיקרות ארכוכות, ואי-סדור מוחלט על האישה להתראות עם אשתו גבר, או אף לברכו לשולם. ואולם יש במקרים בהם כל רמז קטן, או צידוד מבט של האישה כלפי גבר העובר באקריא, עלול להיתפס כאיום על בעלותו של הגבר. ככל שגדיל הטענה לאו-טוטון, תמיד מסתננים מאוחר והמערכת אינה יכולה להיות אטומה לחלוון, רמזים חזודיעים המלבים קנאה. רמזים אלו מדגשים את חוסר הוודאות לגבי המתרחש ומהווים עילה לחקירות בלתי פוסקות וחיפוש אחרי הוכחות. ככל שהרמזים חסרים בסיס מציאותי, כן רבبة הפטולוגיה. דברים אלה נקבעים בעיקר לkanaoת פטולוגית הגובלת במחשבות פראנואידיות על בגדת בת-הזוג.

הkanaoת מקבלת לעיטים פירוש, כאלו היא ביתוי של אהבה, בעוד שלמעשה מדובר בגישה בעלות של הגבר על בת-זוג. מתקיימת כאן הסכמה חבויה, הנוגנת לgitimzia לפעילות גומלין של חוקר ונחקרת. החוקר מענה את הנחקרת בטענות חסרות שחר; הczetdkiyotih של האישה והנסונות שלה להוכיח את חפותה ורק מלבים את kanaoת של הבעל; הוא דורש הסברים נוספים והمعالג נושא הלאה. קירה המכונת אמרת (פוליגרפ) היא דרישת אופיינית של ה'חוקר', והשימוש באלימות פיזית אף הוא שכיח, ומגע לעיטים לרמה מסוימת. למורות שבבני-הזוג מתעניים בחיהם המשותפים, וחיהם רצופים חוות טראומטיות, הם אינם מצלחים להיפרד.

ומתחת לפניו השטח הוא מסגר תכונות של חסר אונים הדומות לאלה של אימו.

הבן עשו גם להפוך מגן לאיום ולתפוס בכך את מקומו של האב לעצמה. במרקורים אלה הוא מגנה את האלימות, ולמד להזדהות עם סבלת של האם ולהעיר את ההקרבה שלה למען המשפה. הוא הופך רגש מאד להתנהגות אלימה, אך מתחת לפניו השטח הוא חי בחרdotות ובפחדים שלעומתם הוא נטה לגיס תכונות דומות לאלה של אביו התוקפן.

הילד חי במשפחה אלימה חזו בין הזדהות עם דמות התקופן או דמות הקורבן, ובכל מקרה, מתחת לפניו השטח חביה הזדהות עם הדמות הנגידית. ההזדהות עם הקורבן או עם התקופן מגדרה את מעמדם במערכות - להיות בקואליציה עם האם כנגד האב, או להיפן.

התפקיד שהילד מלא משפיע על מבנה המערכת כלל. מכאן שהtapקן הוא שמיוני עברו כל החברים במשפחה וuber היחיד בפרט. במצב זה הילד חש שהtapקן קובע את מעמדו במשפחה וכןתו על התקופן עלול להציג כויתור על מקומו במשפחה. תגבורתו הופכות לדפוס קבוע - הוא מפניהם את התקופן. ראיו לציין כי מדובר בתפקידים סמיוניים למוחה, והמשתתפים אינם מכונים את תגבורותיהם אלא נגוררים לתוכו. תפקידים אלה מפריעים לחיד לבטא את עצמיות, מה גם שמערכת משפחתיות כזו מיילא אינה תומכת בהפתחותם העצמית של חבריה. התקופן שהילד מלא במשפחה עלול להיות מועבר ליחסיו הזוגיים והמשפחתיים ולהשפיע על יחסיו עם משפחת המוצא, גם לאחר שבנה משפחה משל עצמו.

* *

הдинמיקה של רדפן ורחקן במשפחה האלים:

חלוקת הארכיות במשפחות הללו מאופיינת בכר, שהאישה כנושאת בחובות המשפחה. באופן טبعי היא מזכה ליתר שיטוף וליתר מעורבות מצד הגבר, והוא זו שמחזרת אחריו בנושאים אלה. הגבר, שנטה להתקמק ממחוייבות משפחתיות, מושך החוצה. התמונה האופיינית היא של יחס רדפן-רחפן, שבו הגבר מופיע כבעל אוירונטיה חיונית. יחס התקרכבות התרחקות בין הרדפן לרחקן מוסתים את המערכת. איזון המערכת נשמר כל עוד החלקה בין הרדפן לרחקן נשמרת. מאידך, כאשר הגבר מרחיק לכת והאישה מגיבה בצדדי, התרחקות הדבר מוביל לעימות ולמשברים מעגליים. האישה הופכת לרחקן מדومة והגבר לרדפן מדומה עד שם מתחפיים והמערכת חוזרת לאיזונה הקודם. במילום אחרות, הסיסומר הזוגי מסתים ללא שינוי ממשמעות, אולם בני-זוג צוברים משקעים

שאביהם מזניח אותם ומשאיר לה את מלאכת גידולם. יתר על כן, במקרים רבים היא חשה להган על ילדיה מפני פגיעה אביהם. הקירבה לילדים נתנת לאם סיכוי לזכות בהזדהותם, בעקבות שותפות לסירה אחת. ואולם מאבק כוחני הוא חסר פשרה, ובמרקורים רבים מנסה האב לגייס את הילדים לצידו תוך הסתה פרועה נגד אימים. הוא מנצל את כוחו המTELAIMים ומעצימים אחרים העומדים לרשוטו, ודבירים אלה פועלם על הילד. יוצא איפוא שבמשפחה עלול להתהוו קרע בין הילדים המזדים עם דמותה המשופלת של האם, כנגדם-

הילדים המזדים עם דמותו המאיימת של התקופן.

המצוב הבלתי נסבל הזה יוצר מספר דפוסי תגובה בקשר ילדים:
(א) הילד מנסה להתקמק מפני העימותים בין הוריו ולהסתגר בפנים כדי להציל את עצמו. וזה מגנון הגנה מפני חרדות ופחדים שאינם פוטר את הילד מפני משקעים שהוא צובר ומפני השאלה של הזדהותו עם הקורבן או התקופן.

(ב) הילד מנסה להפריד בין הוריו הניצים, כדי למנוע את הקרע המשפחתית ולהגן על אימו מפני אביו. במקרים רבים הילד מס肯 את עצמו, שכן הוא עלול לספג חבותות במקומות אימים.

(ג) הילד עומד חוץ מול אביו ומנסה להגן על אימו החלשה מפני אלימותו של אביו. במקרים רבים הוא הופך ללוחם הראשי במאבק, ומיציג את אימו חסרת האונים כנגדו. במקרה זה הילד הופך לבן ברית גלי של אימו וליריב חסר פשרה של אביו.

(ד) הילד עומד מנגד לאחר שהותה על יدي אביו, ומסיע לאב בעקיפין, תוך הזדהות עם התקופן המציגו חזק. שאלת ההזהדות מתקבלת כאן מייד מivid בغال החלוקת הדיקטומית בין האם-הקורבן, לבין האב-התקופן. הקורבן מיציג את דמות האישה ואילו התקופן את דמות הגבר, מכאן שלחלוקת המיניות בין בניים לבנות יש משקל בהתייחס לדמות ההורה שהם מודחים עימה.

הבת יכולה להזדהות עם דמותה חסרת האונים של אימה ולהרגיש חסרת אונים בעצמה כאשר התקופנות האצורה בה מופנית לפני עצמה.

הבת עשויה להזדהות עם מצוקתה של אימה, לפתח נוגדים כלפי דמות גבריות אלימה ולהיות כען הופך של אימה. הבית יצאת בגלוי כנגד אביה, אך יחד עם זאת היא מסגת תכונות תוקפניות הדומות לאלה של אביה, שמשמעותן אותה במלחמתה כנגדו.

הבן עשוי להזדהות עם תוקפנותו הגברית של אביו לראות באמ שדאגה לו וגידהו אותו ושבלה כל חייה מתגרת ידו של אביו לדמות חלהשה ושילנית, עד כדי כך שהוא מסוגל לפגוע בה ובמרקורים מסוימים להפוך אלים כלפי. התקופנות הגברית מתחפה על חרדה קיומית,

והועבה לטיפולו של החוק ושל הרשות המטפלת. במקרים רבים המטפל/ת פוגש/ת לראשונה בשלב זה של חייהם.

* * *

מסקנות טיפוליות:

נקודות המפתח לשינוי מבנה המערכת טמונה בחלוקת האחריות בין בני- הזוג. השינוי שואף לクリיאת יתר סימטריות במבנה המערכת ולהרחיב תחום האחריות האישית. שינוי זה מבטל כמו כן את מאבקי הכוח.

שינויי בחלוקת האחריות אמור לבטל גם את דינאמיקת דוף-רחקן, כוסת היחסים בין בני- הזוג, ולהמירו ככל האפשר ביחסים דיאלוגיים ולהביא ליותר שיתוף וליתר קירבה בין בני- הזוג.

אליה זה מטרות כלליות המותאמות לטיפול זוגי- משפחתי, אך הן קשות יותר להשגה בנסיבות בעלות מבנה תועלתי- בעלני ועל אחת כמה במשפחות עם מבנה של נעלם פתולוגיות.

לلم אחת מתה- הקבוצות שאוצרו למעלה איפיונים המייחדים אותה, ואיפיונים אלה ניתנים ליהיו כאשר אנו מגלים את נקודות החיכוך החזירות על עצמן ואת התפקידים הסומויים שכל אחד מלא בנסיבות, כמו: חלוקה נוקשה בין עקרת- בית ומפרנס; פטורין- לדלה; דמות סטאטית- ילד מתבגר (מאצוי); דמות סטאטית- קריירוסט; אם חלה- ילד سورר; כנעה- רודן; נחקרת- חזוקר. ראוי לציין כי התפקיד הסמייל מלמד גם על תכונות אישיות מסוימות, כפי שנראה בפרק הבא. התגברות על נקודות החיכוך הכרוכה בפרטן בעיות קונקרטיות של המשפחה, בשינויים מבניים של המערכת, ובמקביל גם שינויים אישיותיים מסוימים. מעבר לכך היא מוגעת עימותים בין בני- הזוג, אלמים ובלתי אלמים.

כאמור, כדי להגיע לשינוי יש להפר את האיזון של המערכת. לצורך זה אחד מבני- הזוג אמור להתקומם כנגד החלוקה הקיימת במערכות; למשל, הילדה אינה מוכנה לציטת לפטרון ודורשת לעצמה תחום אחריות רחב יותר. מערכת כזו תשנה, אם הפטرون ימצא שלחלוקה החדשנית יש יתרונות עבורי ועבור המערכת, ויהיה מוכן לעורר ניסיון לשיקום המשפחה בעדרת ייעוץ, אך מתונה את המשך חי' הנישואין בהסכמה הבעל ליעוץ. במקרים אחרים האישה דורשת גירושין, בעוד שהגבר מופיע כסרב גירושין. הגבר עלול להפעיל לחיצים על אשתו כדי להכנעה ולאלץ אותה שתוחזר בה, והאישה לא תמיד תוכל לעמוד בפני הלחץ שמופעעל עליה. במצב משבר האישה חוזה פעמים רבות את הקווים המשפחתיים ומתלבנת על אלימות בעלה. התלונה מחריפה את המשבר, שכן השליטה נשמטה מיד המשפחה

תוך הגדלת הפער ביניהם. משברים מעגליים אלה עלולים להימשך למשך שנים עד למשבר, הנובע מכחף ביחסו של אחד מהם למערכת. משבר כזה מביא להפרת האיזון במערכות, כאשר המגמה הדומיננטית היא השגת שינוי מהותי. חזרה למערכת היחסים הקודמת אינה מספקת את בן- הזוג שעבר מהפך.

ב משפחה האלימה, סימפטומים האלימים מהוות חלק שਮובנה במטוטלת דוף-רחקן. האלימים מתפרצת בקלות בנסיבות העימות שבין הרՃן לרՃן. המשבר המעגלי מגיע לנקודותシア כאשר הגבר מכח את אשתו. הדבר מביא לברגז מתוך ולחתרחות האישה. הגבר ממתיין שאשתו, שכרגול נמצאת בתפקיד הרՃן, תפיס אותן. האישה, שנפגעה ממכות בעלה, מצפה להתנצלות. שלב הברגז מאופיין בנזוק מגע ובשתיקה רועמת, או בבריחה של אחד מבני הזוג. זהו משחק מושך עצבים, שכן השניים מצוים בכען תחרות, מי משניהם ישבור את קרכח ויפנה לפיס את השני, כאשר פיס השני עלול להתפרק כחולשה והודיה באשמה. לרוב, האישה היא זו שעשוה לבסוף צעדים לאחוי הקרע, אך היא תימנע בדרך כלל מלמעשות כן באם לא תקבל רמזים שהגבר מצטער על מעשי. יחד עם זאת, פעמים רבות יש לה קושי לעמוד בתקופות ארוכות של ברוגז וחוסר מגע ולכך היא מफחתת לסיס את מצב הנתק ולפרק את רגשותיה. כך קורה שדווקא האישה המוכה, שבסלה מתיגרת ידו של בעלה, היא היוזמת את הקשר. היא מתפיסה איתו לאחר שהוא מביע חרטה על התפרצויות ומביטה שלא יחוור לפגוע בה. במקרים רבים הבעל מASHIM את אשתו בהתפרצויות של עצמו והאישה מתנצלת על התנהגויותיה שהיא בהן כדי להוציאו מכלין. מעגל זה חוזר על עצמו פעמים רבים, וגורר להסלתה המצב ולニיכור רב יותר ו יותר בין- הזוג. המعالים החוזרים על עצם מחזקים את הדפוס הקים של שימוש באלים, עד להתפוצצות שגוררת מהפכ.

המחך חל לאחר מחזירים רבים של תנודות המטוטלת, והוא תוצר של שחיקה הנובעת מן המשברים הרבים בין בני- הזוג, שלבסוף שוברים לחולופין את האמון ההדר. מהפרק ביחסים הזוג מתבטאת בנסיבות חד-צדדיות של האחד לניטוש את המערכת, בנגדו לרצונו של الآخر. דבר זה גורר מאבק כוחני בלתי מ敞开. לעיתים האישה מוכנה לעורר ניסיון לשיקום המשפחה בעדרת ייעוץ, אך מתונה את המשך חי' הנישואין בהסכמה הבעל ליעוץ. במקרים אחרים האישה דורשת גירושין, בעוד שהגבר מופיע כסרב גירושין. הגבר עלול להפעיל לחיצים על אשתו כדי להכנעה ולאלץ אותה שתוחזר בה, והאישה לא תמיד תוכל לעמוד בפני הלחץ שמופעעל עליה. במצב משבר האישה חוזה פעמים רבות את הקווים המשפחתיים ומתלבנת על אלימות בעלה. התלונה מחריפה את המשבר, שכן השליטה נשמטה מיד המשפחה

התפתחות, אישיות ותוקפנות

האחריות הבסיסית לאלימות, בפרט בין בני-זוג, מוטלת על התוקף בכל מקרה. התוקף אינו יכול להתנער מהתנהגותו האלימה, ובוסףו של דבר עליו להכיר שבחור בתנהגותו זו מבן אפשרות רבות להגביל בצורה שונה. יחד עם זאת יש לציין שדבר זה אינו משחרר את האישה מאחריותה האישית לדאג לשולמה ולהגן על עצמה בהתאם ליכולתה.

הטונה, שהאחריות לאלימות חלה על התוקף, מושתתת על הנחה שכל אדם הוא ישות בעלת עצימות משלו, ושל התנהגותו מכוננת על ידי הארגון של עצימותו. גם הציפייה שהקروبן ינסה להגן על עצמן, מבוססת על זכות הקיום האוטונומי של כל יחיד.

הבעיה היא שבמקרים רבים אדם אינו מכיר בעצימותו, ככלומר, הוא אינו מכיר בכך שהוא מכון את עצמו, ושתגובהו הן פרי של בחירה בדרך מסוימת מבין דרכי תגובה שונות. רק כשהיחיד מרגש שהוא מכון את עצמו, הוא מסוגל להכיר באחריותו להתנהגות. כאשר אדם אינו מכיר באחריותו להכוונתו העצמית, הוא גם אינו מכיר בעצמו כישות עצימות אוטונומית. במצב זה הוא חי בהרגשה, שיש כוחות המכוננים אותו אשר אינם בשליטתו. דברים אלה נוכנים במקרים רבים הן לגבי התוקף, שמרגש שאין לו שליטה על המתרחש, והן לגבי הקروبן, שננטן לכאהור לחסדי הגורל.

לאורך כל חיינו ישנו פער בין האפשרויות הפתוחות בפניינו, לבין ההכרה שלנוVICOLT להכוונה עצמית ובחירה בינוין. אף אדם אין מודעות מלאה לאפשרויות שלו להכוונה עצמית; וכך שהפער גדול, בין האחריות להכוונה העצמית מצומצמת.

התהילןהתפתחות מאופיין בהכרה גוברתVICOLT להכוונתנו העצמית, והכרה זו יוצרת את ההרגשה של יכולת ומוכנות להרחיב את תחום האחריות האישית.

הרחבת תחום האחריות האישית משתקפת, בין היתר,VICOLT להגן על עצימותנו מפני גורמים המנסים להצער אותה התפתחות זו היא חיונית עבור כל אדם, ובעצם עברו כל יצור חי. CISORים אלה מחייבים כל ייחוד להשתמש בתוקפנות כאשר הוא פועל למען גדילו/¹ או הגנתו. מכאן נובע כי תוקפנות עשויה להיות חיובית בנסיבות אלה, בעוד שבנסיבות אחרות היא נטפסת כשלילית. מכאן עולה השאלה, היכן עובר הגבול בין תוקפנות חיובית לבין תוקפנות שלילית?

ק. פרנקנשטיין עסק בנושא זה במאמרו, 'התוקפנות השלילית והtokפנות החיובית' (1978). לדעתו, היסוד המשותף לכל צורות

רבות נרתעת מן המאבק, ודבר זה בולט במיוחד במשפחות שבהן האישה חרדה מפני אלימות בעלה. יש לציין כי הטיפול עלול להחטיא את המטרה, באם הגבר ירגע שהוא מאבד ממעמדו ומוכחו: תפוקדו של המטפל לסייע לו להכיר בכך שמעורבבו הפעילה במערכת מביאה להגברת כוחו.

אלימות, בכלל אופיה הטרואומי, היא זו של משברים. משברים אלה הם בעלי צביון מיוחד ודורשים קביעת חוקים וקוויים אדומים המבטאים אי-שימוש באלים. בני- הזוג המתופלים צריכים להיות מחויבים לתהילן של נטילת אחריות אישית כנגד שימוש באלים: הגבר חייב להכיר באחריותו הבלעדית להתנהגותו האלימה, והאישה לאריות על שימוש רצונה לא להשלים עם מערכת אלימה. ככל שהאלימות היא קשה ומהוות סימפטום מרכז בחיי הזוג, כן נדרש יותר מאמץ טיפול לעבד את הכללים למניעת אלימות, ולהנחיל נטילת אחריות אישית לישום של כללים אלה.

התוקפנות הוא מה שהוא מכנה "פירוק השלמויות", דהיינו פירוק של מערכיים נפשיים שבבסיסם של סכימות התנהגותיות. אולם ההבדל בין השתיים הוא כיוון הפירוק: בעוד ש הצד החיבוי של התוקפנות מוביל להתחברות מחדש של המרכיבים ולהתווסףותם של מרכיבים נוספים, כמו למשל יצירתם של שלמות חדשות בעלות רמת שכול כיוון גבואה יותר, במקורה של תוקפנות שלילית הפירוק פועל נגד כיוון הגדלה ומביא להצטמקות המבנה. לדוגמה - יצירת קשר זוגי מצורכות הchlשה של מערכת האני של כל אחד מבני הזוג, כדי שמערכותיהם של שני הצדדים יאORGנו מחדש, ופירוש הדבר, שכן אני מאבד באופן זמני מכוחו הקובע והמאגן. אם אני יצא מתחור עצמו ויתרגן מחדש הדבר יביא להתרחבותו, אך במקורה שהאני יסתגר מפני התחרבותו, עלול להופיע הצד השלייל של התוקפנות, ככלומר: נטייה להגנה ונתקשה על האני ותקיפתו של האני אחר ממשום שהוא נתפס כמקור של טונה. פרנקנשטיין מסכם ואומר:

"תוקפנות חיובית היא הנכונות והיכולת של האני להתקיף ולפרוץ את הגבולות הסטטטיים ולעבור אל מעבר לעצמו אגב נצירות זהותו איבוד האני, והוא מביאה לידי סילוף הזהות העצמית והופכת אותה לסטטניות נוקשה ומבוזת". (עמ' 17)

יש לי הסכמה עם דיעותינו אלה של ק. פרנקנשטיין, אלא שברצוני להוסיף כי בנוסף להרחבתם של דפוסים קיימים שבהם עקב הפעלת תוקפנות חיובית, מגיעה גם הכרה גוברת של היחיד בכוחו ליצור עצמו תוך הגדלה מחדש מפניהם מפניהם אחרות, התפתחות זו מביאה להרחבת תחום האחריות האישית ולחולקת אחריות בין-אישית בהתאם.

התוקפנות או עימות דורשים לעיתים מין ההתקלה להציגו כנגד גורמים סביבתיים המנסים לבולם את התהילה ההתקפתותית שלהם. אלה הם מצבים שבהם מעשי של הוויל נכללים בתחום האחריות של היחיד, שכן מעשים אלה עלולים לפגוע בו. גם מצב זה אינו מחייב את ביטול

החולת כישות עצמית ונפרד, אך הוא יכול ליצור תביעה להדדיות. לסתיכום: תוקפנות היא דפוס התמודדות שאים מוגבל לעצמו בהתייחס לשינויים סביבתיים מייניים. ככל שאים נוטל אחריות אישית על התארגנותו זו, כן הוא מפעיל תוקפנות כוחות חיובית. ואולם במקורה של התמודדות נתפסת כאים קיומי והאים אינו נוטל אחריות עליה, הוא יפעיל כתגובה כוחות הרסניים - תוקפנות שלילית. בנגד לתוכנות חיובית, תוכנות שלילית מלאה בבריחה מהחריות.

* * *

התארגנות של דפוסי פעולה חדשים מתאפשרת כתוצאה של פעילות גומלין בין שני מימדים באישיות, המהווים פוטנציאלי התפתחותי להרחבה העצמית מהלך ההתפתחות האשית מחייב כי מימדים אלה לא ישלו ביחיד. התפתחות העצמי מחייב איפוא ראשית, השחרירות מן ההוויה האגונטרית ובמהלך, השחרירות מן ההוויה האקסנטרית. תהליך זה מתבצע תוך בנייתם של העולם האישי ושל העצמי. מבנה האישיות המתפתח הוא הקובע את דפוסי התמודדות - שימוש בתוקפנות חיובית או בתוקפנות שלילית.

המיד האגונטרי הוא אותו חלק בחוויה האשית בו האדם מתנסה בעצמו כאלו הוא עומד במרכז ההוויה. הivid לעולם יוכל להשתחרר לגמרי מתחווה זו, שקיימת בכל אחד מתנו ונוננת לנו הרגשת חיות אידית, כאלו כל היקום קיים למענן.

מחוד, המיד האגונטררי חיוני לשימור הקיים העצמי, לשימורה על מרכזיות היחיד כישות עצמית, וממנו נובעת נטייה להתרחב ולהתפתח, ולפיקח זהו מקור התוקפנות החיובית.

מайдך, חוסר היכולת של אדם להשתחרר מטאיפיסתו את עצמו מעומד במרכז ההוויה גורר מצב של בידוד, ונטיה להימנע מכל שניי שיפור את תחושת המרכזיות, דהיינו מצב של קויפאון. יחד עם זאת, בתפיסה האגונטרית קיימת מגמת התפשטות חסרת גבולות, ונטיה להשתמש בסביבה (ובפרט באנשים אחרים) ואף להכיל אותה (ולטען

לבולות) לשם הרחבה אין סופית של המרכזיות של היחיד. גישה אגונטרית מצמצמת את המודעות שלנו לעצמי ולעולם, ואת היכולת לכזון את עצמנו כישות אוטונומית. אלה הם נטיות העוללות לבולם את התפתחותנו, שכן הקיפאון עובד בפועל נגד הסביבה. מגמת התפשטות חסרת הגבולות עלולה לפעול נגד הסביבה. השתחררות מן ההוויה האגונטרית אמורה להביא להשתחררות מן הבדידות, מהקויפאון ומגמת התפשטות חסרת הגבולות, כך שאדם יוכל להתנסות בעצמו כישות אוטונומית תוך הכרה בגבולותיו.

השתחררות מעולם הבדידות האגונטרית דורשת מאייתנו לצאת מתחור עצמנו מעבר לתפיסה שאנו מצוים במרכז היקום. זיקה שיש לנו לZOות או לאובייקטים חיצוניים אחרים בסביבתנו מהוויה ראש גשר ליציאתנו מהעולם האגונטרי. כל אדם עבר החל מלידתו תחילת השתחררות מההוויה האגונטרית, אך תחילך זה לעולם אינו מסתיים.

המיד האקסנטרי באישיות הוא זה שבו מיצגת הזיהה המبنית של היחיד אל דמיות שהקשר איתם חיוני להתפתחות. זיקה מבנית קיימים במיוחד בין חברי המשפחה: ראשית, זה הקשר הזוגי שבבסיסו הקמת התא המשפחתי, ובמהלך, ביחס הורה-ילד. זיקה מבנית מצויה גם במערכות חז' משפחתיות, כמו ביחסים בין

חברים, ביחס מורה-תלמיד ועוד. היזיקות המבניות מתחלקות באופן כללי בין שני סוגים:

א. יחסים אסימטריים משלימים בין משתתפים הנבדלים אחד מן השני ברמת עצמיות, כמו ביחס הורה-ילד. במערכות זו האחד מופיע כמעניק, סמכות וכCMDR, והשני מקבל ו cptn |.

ב. יחסים הדדים הנוטים להיות סימטריים בין הדומים ברמת עצמיות, כמו: יחסים בין חברים וכמו כן יחסים בין בני-זוג. מערכת זו מאופיינית ביחסים דיאלוגיים בין המשתתפים.

התהילר התפתחותית מתקדם החל ממצב של יחסים אסימטריים משלימים לקראת יחסים הדדים סימטריים והשלוב בין שלושת צורות הפעולה ביחסים בין-אישיים: מעניק, מקבל ודיאלוג.

התוינוק מתחילה בשלב שהוא בڪעמדו של מקבל בלבד; יחד עם זאת, בתגובהו כדי שננהן קיבל הוא במובן מסוים מעניק להורה.

הילד בגיל בית הספר מסוגל לקיים יחסים בשתי רמות עיקריות - בمعدוד של מקבל ובمعدוד של חבר בין עמיות הדומים לו; כמו כן הוא מתחילה לפתח את סגולותיו כמעניק.

הבוגר, לעומת זאת, אמר לפרט מערכת יחסים על שלוש רמות: מעניק, מקבל וכפרטנר לדוד-שיין בין הדומים.

מסוגלוותו של אדם לפעול בשלוש רמות אלה בהתאם לנסיבות, חיונית להרחבת עצמיות וליכולתו לפתח יחסים הדדים עם הזולות ברמת הדדיות גבוהה.

המערכת המשפחתייה היא הסדנא המרכזית שבה מתגבשים עקרונות אלה. המערכת המשפחתייה עברת תהליך *דיפרנציאציה*, שמשמעותו, בין היתר, הגדרה מחדש של חלוקת האחריות והתקדים במערכות בהתאם להצטנויות חבריה. במערכות שבה הגדרת גבולות האחריות מתנגשת בכיוון ההתפתחותי של חברות, ההתחמזה על הרחבת תחומי האחריות האישית מנוגדת למבנה הייחסים במערכות. במקרים אלה היחיד נוטה לצמצם את תחום אחריותו האישית ולכפוף אותו בהנחיות והחלטות של الآخر, כמו גם להאשים את הזולות באחריותו למתרחש בחוץ. במקרה אחרות הוא אינו מכיר באחריותו האישית לדפוסי פעילותו.

אדם צריך להשתחרר מתחומי אקסצנטרית - להכיר בעצמו כישות אוטונומית האחראי על עצמו, ולהשתחרר מן התפיסה שחייב מכוונים על ידי אנשים שעימם הוא קשור במערכות חברותיות. דבר זה מוביל לכך שהוא יכול אהירות רחבה יותר מאשר במערכות אלה.

* *

המיד האגוצנטרי והמיד האקסצנטרי של הוויה האישית נמצאים במובן מסוים בשני קטבים מנוגדים, אך במובן אחר יש להם גם מכנה משותף, ניתן לדבר על הוויה אגוצנטרי-אקסצנטרי. המשותף לשני מידים אלה הוא חוסר גבולות שיבידלו בין העצמי להזולתי, ומעבר לכך *תפיסת עולם מגוון*: זהה *תפיסת המיצאות* שבה היחיד חש שהוא כל-יכל - הרגשות גדלות (מגאלמןה); או לחלופין, הרגשה שהזולות הוא כל-יכל (שהעצמי חסר אונים) - הרגשות קטנות. התפתחות פירושה הגדרת הגבולות בין האחריות האישית לאחריות הזולות, והשתחררות מדרך התפיסה המאגית. מבוינה מבנית, התפתחות האישית מתבטאת בהרחבה של העולם האישי ושל העצמי.

בעולם האישי מיצגים סימboleים שיש להם משמעות אישיות בלבד. שם נוצרם רגשות המהווים אמת מידה לרמת היטוק של היחיד, אמת מידה המשתכלת במקביל להתפתחות העצמי. ההתפתחות היא תהליך מעגלי בין העולם האישי לבין העצמי, כאשר מחרם מהעולם האישי עוברים לעצמי - תהליך האובייקטיביזציה - כמו שמסרים מהעצמי עוברים הפונה לעולם האישי - תהליך הסובייקטיביזציה.

העצמי מורכב מסמלים קולקטיביים, كالה שניתנים לביטוי מילולי, העצמי מוכר לנו יותר מהעולם האישי. העצמי מוכן תוך כדי דיאלוג פנימי בין שתי תת-מערכות: אני המתבונן, ואני הפעיל.

היחיד כמכלול מיוצג בפני המתבונן, כמו גם יחסיו עם הסביבה, האפשרויות והפוטנציאל שלו. אני המתבונן מתקדם גם כמשקוף בזמנו אמיתי על אני הפעיל.

אני הפעיל מבטא את העצמי ביחסים עם הסביבה, וכך שהוא שומר על גבולות אני, כך יש לו גם יכולות יצאת מגבולות אני, ולהתפס את נקודת ההשפעה של הזולות, אולי לאבד את מרכזיות העצמי.

שתי תת-מערכות אלה אף הן בנות זו את זו. אנו מוצאים הבדלים משמעותיים ברמת ההכרה של היחיד בהוכנותו העצמית. ניתן להצביע על ארבעה רמות:

1. **הכוונה עצמית** מצינית מצב שבו אדם נוטל אחריות אישית אופטימלית על חייו ומוכר במקביל בזולות כישות אוטונומית.

2. **אקסצנטריות** מאופיינית בהערכת עצמית המותנית בהערכת אחרים.

3. **אגוצנטריות** מאופיינית בתפיסת העצמי כעומד במרכז הוויה בצוות המכממת את יכולת להערכת עצמית ולהכרה בזולות כישות עצמית.

4. **דאינדיידואציה** מאופיינית בא-הכרה של היחיד בעצמיות.

לסיכון, כל אדם מסוגל להרחיב את עצמיתו וליטול אחריות על הכוונתו העצמית. אולם התהילה התפתחותי עלול להעצר כאשר אדם סובל מהסיך ביחסו זיקה מבנית עם דמות משמעותית, מרגיש עצמו מאויים על ידי סביבתו, ונתון בחרדה מהצורך להרחיב את עצמיותו. במקרים אלה הוא נצמד להוויה האגוצנטרית-אקסצנטרית.

ניתן למצוא הקבלה בין דפוסי תוקפנות לבן רמות העצמיות. יחד עם זאת, ראוי לציין כי אדם לעולם אינו משתחרר כלל מהתפקידים האגוצנטרית ואקסצנטרית, ולכן קיים סף, שאם הוא עבר אותו עלולות תגבותיו להיות בעליות אופי של תוקפנות שלילית.

תוקפנות ברמה של הכוונה עצמית מייצגת בעיקרה מוכנות ומסוגלוות של החיד להאבק על זכויותיו, ערכיו ועקרונותיו, ולהגן על עצמו במקרים שתוקפנות ואלימות מופנים כלפי. במקרים כאלה היחיד פועל תוך נטילת אחריות אישית להתנהגותו התוקפנית ואינו מיחס את הנסיבות לTAGGOOTOT לTAGGOOTOT לTAGGOOTOT שנרגמו על ידי עצמו או זולתו.

תוקפנות ברמה אקסצנטרית - אדם שהערכתו העצמית אינה מוגבשת נתנו במתח מתמיד לשמר את הערכתו ולזכות בהערכתה היזולת, מתח זה בולט, למשל, בתחרות בין-אישית שבה היחיד מנסה להיות במרכז הGAME. בתחרות מסווג זה, אנשים אינם מסתפקים בהישגים שהגיעו אליהם ואין להם סיפוק. אנו מקבלים את התחרות כLEGALITY, במידה שאינה חריגת מכך המשתק החברתי. המתח החברתי שנשים שרים בו כרך בתוקפנות שלילית. מתח זה עלול להיות גורם המרתיע אנשים מהתמודדות, עד כדי ויתור על מערכותיהם וזכויותיהם, ככלומר ליצור תוקפנות שלילית המופנית כלפי העצמי.

אנשים ברמה התפתחותית זו רגשים ופוגעים למסרים שיש בהם לאים על הערכתם העצמית, והדבר עלול לעורר את איזונים ולגרור לעיתים תגבות בעלות אופיAIMPOLISBI או פגעה הנחשבת לנוקיסטיות. תופעות אלה שכיחות בחיה המשפחה וכמו כן במערכות חוץ משפחתיות.

תוקפנות ברמה אקסצנטרית היא לרוב תוקפנות שלילית שמטרתה להרחיב את תחום השילטה של העצמי על חשבון השני. האדם האגוצentrטי נכשל בניסיונו להרחיב את עצמיות; הוא חי בחרדה קיומית ובתיסכול, וכן פועל בדרך כלל מקבילות מבחינה חברתית. הוא מרגיש עצמו מותקף על ידי כוחות דמוניים כל-יכולים המאיימים על מרכזיותו. לעומת כוחות אלה הוא קטן וחסר חשיבות. הוא חסר אמון בעצמו ובסביבתו. הוא אפסיבי לעומת הכוחות שקובעים את גורלו, ומרגיש חסר אונים להלחם למען שניינו מצביו. ההtaggootot מהפני כוחות אלה היא להיאמד לאשליה האגוצנטרית

שהוא מרכז ההוויה, אשליה שנונת לו הרגשת גדלות המחהפה על אפסיווותן.

האשליה האגוצנטרית נבנית בכמה דרכים:

א. האדם האגוצentrטי נמנע מכל התמודדות שודרשת ממנו ליטול אחריות אישית; במילים אחרות, הוא חרד לגודל ולהתפתחה. הרחבה בתחום האחריות מעוררת בו חרדה קיומית. הוא שומר על המצב קבע, אולי הוא מרכז, וסבירו אובייקטים לצרכים לשרת את מרוציווותן; דבר זה לבדוק נזון לו ביטחון.

ב. הוא נוטה להתפסות אין סוף. שליטתו בעולם סביבו היא מקור אשלית הכוח. ככל שהפגנת הכוחנות מגבירה את אשלית הגדלותן כן מתחזקת גישתו הכוחנית כלפי היזולת. השילטה בסביבה הכרחיות עבורה כדי להבטיח את מרכזיותו והתפשטוו, וכך מי שאינו מתייחס אליו בהתאם לציפיותו נטאש ממשאים על קיומו. אדם זה חי באזם תמידי, וחסר אונים לשנות את מצבו. הוא נוטה להגביל למצב המידי, והוא בעל סף גירוי נמוך. האלים משרות את אשלית העצמה והגדלות. האדם האלים רואה באלים כוח, והוא צריך להרשים את האחרים בכוחו כדי לזכות בהערכתם. כמו כן, באמצעות האלים הוא מטל את חיתו על היזולת, וכילו שולט בו. כשהזולת לא נוענה לציפיותו הוא רואה בכר אום על שליטהו, והוא את الآخر כאשם בהתנהגותו האלימה. אלימות היא פועל יוצא של ניסיון להשיג שליטה ביזולת באמצעות כוחנים מותקף לשלוט באחרים.

ג. העולם האיש של האדם האגוצentrטי נותר צמוד לתכנים מאגים של גדלות, שמתחרים להתנסויות של עצם, ותיסכול, אלה הם כוחות דמוניים שליליים שאדם מרגיש שאין לו שליטה עליהם. העצמי נסגר מפני הצפה של רגשות דמוניים אלה, והוא מתקשה להביע את רגשותו.

ד. השילטה של האדם האגוצentrטי האלים באחרים כרוכה בהיווצרות דימי עצמי מנופח של כוח, שרק מחהפה על דימי עצמי נמייה, שכן הוא מרגיש בחולשתו לכוון את חייו כישות אוטונומית, ומרגיש עצמו פאסיבי ותולוי באחרים. הדבר בולט כאשר אדם מרגיש שאינו שולט בкусוי, ומתרפרץ לא שליטה עצמו, שכן אין לו שליטה על גורמים פנימיים ו/או חיצוניים.

ה. האדם האגוצentrטי האלים אינו מכיר ביזולתו כישות עצמית נפדרת אלא כదים לטיפול צרכי ולהרחבת שליטהו. הוא אינו מצליח לפתח יחסים הדדים דיאלוגים על בסיס של חולקת אחריות. בכל מערכת חברתיות שהוא מכיר, האחד הוא שולט והאחר הוא נשלט, ודבר זה מתאים בעיניו גם ליחסים זוגיים.

תוקפנות ברמה של דיאינדיוזואציה מאופיינית בכך שככל שניינו הדורש הסתגלות נטאש ממשאים על היחיד. תפיסת העולם המאגית

האישיות של הגבר האלים

אלימות מציה מחוץ למשפחה ובתוך המשפחה, אך שיעור האלים בתוכה המשפחה גבוהה יותר. התופעה של תיעול האלים לח' המשפחה בלבד נובעת מהנסיבות המיחודה שיש למשפחה זו עבור כל אדם, כמו לו לפיקרים ותפקידים. מעבר לכך, התופעה זו קשורה לכך, שבגרים רבים מרגאים כי המשפחה היא מערכת אוטונומית שמקוננת על ידם, והוא מקום שהם אמורים לנחלו ולשלוט בו גברים. במשפחה הם חופשים להתנהג כזרה ספונטנית, ואף אימפלסיבית, וככלל, התנהוגותם נשמרת במשפחה כסוד שאין לחושפו. האלים מתקבלות צורות שונות, כמו אלימות פיזית כלפי נגדי חברי משפחה אחרים; אלימות כלפי השיר למשפחה; אלימות מילולית; כפיית הגבלות על ידי אימהים; ענישה בכל מיני דרכים, וכן שימוש במיניפולציות שונות. כאשר האלים של הגבר בתוכה משפחה פורצת גם במערכות אחרות, הדבר מצביע בדרך כלל על התוליה של האישיות שהוא קשה ועומקה יותר. אישיותו של הגבר האלים במשפחה מקבלת ביטוי במעמדו במשפחה ביחס למבנה המערכת.

גברים שם אלימים כלפי נשותיהם נוטים לפתח מגנוני התחושים לאישיותם האישית לאלים, ונוטים להפחית בצורה משמעותית מתקידות האלים ומעוצמתה, ולפרש את ההתרחשויות ממקריות ובלא כוונה תחילה. כאשר הם נשלים על אףם מתראים את חי' המשפחה כתקינים, ומטעמים, כמובן, מהתלונות של האישה באשר לאלים. מידת ההתחושים הרבה ככל שמידת האחריות האישית מצומצמת, והוא מביליה את הפן האגוצנטריאלי של גבר. כתזאה מכך נתקל המטפל בగרסאות שונות לגבי השימוש באלים במשפחה: פן אחד הוא של הגבר השולטן שלכאורה קובע את חי' המשפחה, כאשר האישה חרדה מפני ומפני עליונותו; הפן השני הוא של הגבר שמנוחה לכאורה בדומה ילד על ידי אשתו, אך למעשה מנצל אותה בצורה זו. בשתי הנסיבות הללו הגבר מטיל את עיקר העול המשפחתי על כתפי אשתו ומתחמק מאחריות אישית. למעשה בכל גבר שטלטן חבי הפן הילדותי, ובכל ייל' סורר טמון הפן של השולטן וכך אנו מוצאים תערובת של שניהם. נסקור כמה טיפוסים מאפיינים של גברים אלימים:

הפטרון הוא אדם שציריך לטפס על מישחו שמתחתיו כדי להרגיש עצמו גבוה, וגופה להפין הערכה עצמית מופחת כאלו הוא איש מיוחד וחשוב. הדבר מתבטא ביחסו לבת-זוגו. הוא חייב להרגיש שהוא המנהל את המערכת, ומרגיש צורך מיוחד להפגין כלפי חז' מערכת

של אדם במצב דאנדרו-הואציה היא חזקה במיוחד, ומיחסת לאיים מיום מפלצתי ובلتוי מעצמות הגורם לח' זה בדרך כלל להתכנסות בתוך עצמו, אך יש סכנה שהגעש עשוי להתרפרץ ולפרק את מטען התקפנות השילית הזה החוצה.

לסיקום - התנהוגות תוקפנית על מרכיבה החיבורים והשלדים קיימת בכל אדם. אולי ביכולת יחיד מתגבש דפוס מרכז' שמייצג את רמת עצמיות, כמו רוח מוכנותו ומסוגלוותו ליטול אחריות איסית על חייו, ודבר זה קובע את סוג ורמת התקפנות. התקפנות שלילית נגד החולות וכן העצמי מציה בנויה למגמה של נטיית אחריות. אנשים הנוטים להיות אקסנטרים ביחסם מושפעים יותר מונרמות חברתיות הפולטות אלימות ובמרקם רבים נמנעים מלעמוד על זכויותיהם ומפנים את התקפנות נגד עצםם. מאידך הם מצוים תכופות במתח רב של תחרות עם החולות כדי להוכיח את עצםם. בתגובהיהם האימפלסיביות הם נוטים לראות חולשה ומצערם במקרים רבים על התפרצונותם, אך יחד עם זאת אנשים כללים מאשים את החולות בהתנגדותם. התקפנות שלילית ונטיה להשתמש באלים בולטות העיקר ברמה האגוצנטרית, ואנשים אלה אינם נוטלים אחריות אישית על התנהוגותם זו.

ניתן לסוג טיפוסים שונים בעלי אוריינטציה אגוצנטרית לפי קטגוריות מקובלות בספרות הפסיכיאטרית, המופיעים תחת הכותרת של הפרעות אישיות: דוגמאות טיפוסיות הן הפרעת אישיות כפייתית, הפרעת אישיות נרקיסיסטית; הפרעת אישיות אנטיסוציאלית, הפרעת אישיות פרונואידית ועוד. ככל שדפוסים אלה של הפרעות אישיות בולטים, כן עלולה המשפחה ליהקלע למצבי סיכון המאפיינים מצב של נעליה פתולוגית.

משפחתיות אידיאליות; ביקורתו כלפי אשתו באה כדי לישם את ציפיותו. במקרים מסוימים נמצא בו שני פנים, כמו ד"ר ג'קל ומר היד. אי-הכרה במעמדו עלולה להיתפס כפגעה נרקביסטית קשה, במיוחד כשלולשתו נחשפת כלפי חז, ובמיוחד כאשר זהו אדם שיש לו מעמד חברתי כלשהו.

הגבר המאציאיסטי מרגיש צורך להוכיח גבריות בדומה לנער מתבגר, אך זקוק שאשתו תהווה עבורו דמות הורה השומרת עליו. קשר אינטימי קרוב לאורך זמן ומחוייבות למסגרת מעוררים בו חרדה לאבד את עצמיותן. מסגרת חונקת אותו והוא זקוק לצאת את המסגרת מבני שאשתו תטייל עלייו מרוות. הקשר שלו לחבריו מילדות הוא חזק ובמקרים רבים הוא ממשיר לבנות עם חבריו כפי שנagara בעבר, כמו יציאה משותפת לפאבים, לכדורגל וכדומה. תפיסתו האגוצנטרית את מהות היחסים הזוגיים נוננתת גיטימציה לאי-שוויון בין המינים, ולהיעדר הדדיות סימטרית. דבר זה משתלב עם גישתו, לפיה דברים שאסורים בעיניו לאישה מותרים לגבר; למשל, הוא יכול לדרשנה לנאמנות מינית של האישה, שאינה מתישבת עם אי-הנאמנות שלו. בהתנהגותו יש מידת רבה של קנאות. היכולת שלו לנמק את גישתו היא לרוב דלה יחסית.

הילד הסורר הוא לרוב בעל נתויות מאציאיסטיות, אם כי לעתים הוא נוטה להסתגר בביתו. הוא מאופיין בהיותו פאטי ובהתחמקותו מאחריות, דברים הבאים לבתיו בא-יציבותו בעבודה, חיפוש אחריו תעסוקות שנותנות ריווח קל, והסתבכות בחזות. הסופטים הקשה ביותר, בין גברים בקבוצה זו, הוא התמכרות לסמים, או משחו בדומה. הוא מניפולטיבי ואין עומד בהבטחות לאשתו לקיים מחוייבות משפחתיות בסיסיות. הוא שולט באשתו באמצעות המnipולציות ומאשים אותה ואת הזלות במצבעו.

הרודן רואה עצמו כעליו על כל אדם אחר, וכחכני חכם. במקרים רבים מזכיר בהפרעת אישיות אנטיסוציאלית. ביחסו עם אשתו וחברי משפחה אחרים יש חוסר ההתחשבות, וחוסר אחריות. הקשרים שלו עם בני המשפחה האחרים הם שטחים, אך בשום פנים הוא לא יהיה מוכן לוותר על בעליותו ושליטתו בהם. מתחת למסווה רודנותו מסתתר בד"כ הילד הסורר.

* * *

מסקנות טיפוליות:

עמדתו המאיימת של הגבר ופחדה של האישה, אינם אפשריים להם במקרים רבים להשתתף בפגישה זוגית. דבר זה קורה בעיקר במשפחות שבהן האלים הינה סיפטום מרכזי. במקרים שבהם לא

ניתן לנחל דיאלוג בין בני- הזוג, הייעץ צריך להפגש עם כל אחד מהם בנפרד, עד למועד שבו ניתן יהיה לפתח דו-שיח טיפול. דבר זה נכון ככל לגבי כל המבצעים של ניכור ועינויות שדורשים עיבוד בטרם ניתן היה לחזור למתכונות זוגית. הקשרת בני- הזוג לקראת דיאלוג זוגי מחייבת קודם קודם כל את הגבר להימנע מכל אלימות ומהטלת אימה על אשתו; במקרה האישה אמרה בכך שהיא יותר בטוחה לבטא את עצמיותה. במקרים רבים הגבר הוא הפונה, לאחר שנפגע מתלונות אשתו בפני החוק. הוא מופיע لكن כדי שרצה להיפרע ממשתו ואף מאיים בפרק הנישואין. הגבר פגוע בגין תלונתה של אשתו, ולרוב דרוש להחזיר את המצב על כנו, ומאים בפרק המערכת; והוא אינו מוכן להשלים עם הפרת האיזון שבו מעמדו התרבות. במקרים אחרות, במקרים אלה המצב המשברי אינו פועל לכיון של פיתרון בעיות, אלא מוביל להסלמתן. גישה כזו מצד הגבר מכביעה על העדר בסיס מתאימים לטיפול זוגי.

פנייתו של הגבר האלים לטיפול תעsha לנוכח לחצים סביבתיים, כמו החדרה שאשתו תנוטש אותה, וכן כן בלחש החוק. מכאן שהעמוקת הטיפול האישית בו עלולה להיות מוגבלת.

הטיפול הפועל במסגר צבירות נתפס, פעמים רבות, על ידי הגבר כנכיגו של הממסד אשר תומך באישה. ראי שהגבר ירגשי כי הטיפול מקבל אותו כפי שהוא, למורות שאיןו מקבל את התנהבותו האלימה ואת האיזומים שהוא עלול להשמע, ולמורות שאיןם מתרשם מן המnipולציות שלו. במידה שנוצר קשר של אמון ביניהם יש סיכוי למנוע את הסלמת הבעה. ואולם ככל, הגבר האגוצנטרי הנטון במצוקה אין סובל מסגרת טיפולית שבה אמורים לו מה לעשות. לרוב לא יהיה לו אמון במטפל, והוא ינסה להפחית מסמכותו בדרכים שונות: למשל, הוא יעשה כען חבר של הטיפול; במקרים אחרים הוא יראה בו יRib ומאשים אותה ואת הזלות במצבעו.

הטיפול כמו לאב קדמון בעל כוח מגagi, ויכנע לאורה למסמכותו של הטיפול. במקרים שבhem לא ניתן לנחל שיחה זוגית מפני פחד האישה להתבטה באופן חופשי כתוצאה מהתנהבות אלימה של הגבר, ומאייך הרגשותו של הגבר שהמטפל הינו לכאורה חד-צדדי ותומך באישה כנגדו, ראי להפריד את הטיפול ולחלקו בין שני מטפלים העובדים עם כל אחד מבני- הזוג בנפרד. המטפלים מתאימים ביחסם את הטיפול ושבים לטפל יחד עם בני- הזוג לאחר ששללו את הדרך לדיאלוג המשרת מטריה טיפולית של שיקום המערכת או של פרידה וגיורון.

חשוב לציין, כי פן נוספת בגישתו האגוצנטרית של הפונה הוא שיקול תועלתי, ככל שהטיפול נתפס בעיניו ככדי מכחינת השגת מטרותיו, למשל להימנע מתחומיות משפטיות של התנהבותו, כן יהיה מוכן

לשפתח פעולה.

הגבר האלים בrama אגונטנית נוטה להתחמק מאחריותו האישית. הוא מתנגד מעצםطبعו לכל شيء פנימי שcharך בהרחבת תחום אחוריותו. זה מעורר בו חרדה קיומית, כאילו מנסים לבלוע את מרכזיותו; מה עוד שהשינוי כרוך ביצמצום שליטתו על סבבתו, ועל אשתו במשפחה. ההתקשרות לתנהגות האלים ובעיות הזוגיות- משפחתיות עולה בקנה אחד עם דרך ההטמודות שלו ולכן אינה נטפסת כשור אלא ממשרת את האמת הסובייקטיבית שלו. האמת האובייקטיבית אינה קיימת עבורי כאשר היא נוגדת את תפיסתו. הסיכוי שהגבר האלים יפנה ביזמתו לעזרה טיפולית מכוח החರטה על תוקפנותו שאף לאפס, שלאו מנוקדת ראותו התנהגותו נגרמה בגל התנהגותה "הרעה" של אשתו. הוא מאמין באמות ובתמים, שמי שציריך להשתנות זו אשתו. ברור איפוא כי בגישה כזו הוא יגלה התנהגות לשחק פעולה בטיפול, ויגיב בזעם לנסינותו של אשתו לשנות את המצב הקיים.

המטפל הפוגש בגבר זה, עלול להזדהות עם האישה, מה עוד שיתכן מצב שבו המטפל עצמו חרד מפני תגובתו של הגבר האלים, ובאופן טבעי יזהה עם הקורבן. גבר כה עלול לעורר יחס שיפוטי של המטפל, למרות שהאלף-בית של הטיפול הוא קבלה נתולת שיפוטיות ובאמפתיה כלפי המטופל. כמטפלים, علينا להגן על קורבנות האלים, ואני מניה מבון שאיננו מקבלים את התנהגותו וغيשתו של הגבר האלים; אך יש לראות בו אדם אובד דרך חזקן לעוז. במילים אחרות, הגבר במצב זה, גם הוא פונה פוטנציאלי לטיפול. המטפל עומד בפני שאלה קשה כיצד יוכל להיות אמפתית כלפי אדם אלים שפגע באשתו, מה עוד שאינו מוכן לשחק פעולה וליטול אחריות לשינוי המצב. התנהגותו האלים גורמת למשפחתו מצוקה רבה, ובו זמינות פעלת נגד עצמו, مكان שלילית האלים והדרישה לאחריות אישית על התנהגותו איןין באות לגנות אותו, אלא מכוונות לסייע לו בפרט בעיותו, ובדומה לכך גם הביקורת על תפיסתו האגונטנית את החיים. הקושי הזה, שגם כאשר למטפל ישן רק כוונות טובות לסייע בידו בפרט בעיות, הוא רואה בו גורם חיוני המתיצב נגדו. مكان שיש לעמל קשה על יחס מטפל-מטפל בכדי להגיע למצוב בו

השנתיים יפעלו להשגת מטרה משותפת מותוך קבלה הדידית. המטפל חייב איפוא להתחבר למטרות המוצחרות של הפונה ולהציג את עצמו כמו שמתפקידו לסייע בידו להשיג את מטרתו בדרך המתאימה ביותר. הסיג היחיד שיציב וודגש הוא של אלים היה קו אדם שאין לחוץ אותו בכל מקרה. המסר של המטפל כלפי המטופל מבוקש בדרכים חולפות ובלי שימוש באלים. ככל שהמטפל יקבל

את המסר, כך הוא יכול בתפקידו של המטפל כדי שעומד לצד, יצית לכללים מסוימים, כמו אי-שימוש באלים, וחשוב על דרכי חולפות מלאה שנגה בהן עד כה. ככלות הכל, דרכו לא הוכיחה את עצמה, והוא עומד כוים בפני שוקת שבורה ביחסו המשפחתיים.

הצעד הראשון בטיפול, ימוקד בקבלה אחריות אישית לגבי התנהגות אלימה; האיסור על שימוש באלים, יהול בכל מקרה, מלבד הבדל מה הייתה התנהגותו של الآخر. הטענות, שהဏוגות האישה היא הגורמת לתגובהו האלים וושאן לו שליטה על התנהגותו, ייחזו על הסוף; המטפל יוכל להציג את טענות זו בהוכחות כי הוא לא יעד להרים יד לעצמו, למשל, גם במקרים שהוא מוציא אותה מכך; פירוש הדבר הוא, שהוא מסוגל לשלוט בעצמו אם הוא מכיר בכך שבמקרה זה אין להרים יד. כשם שהאישור להרים יד על הרים הוא חוק בכל עיבורו, כך אין לפגוע באישה - בנסיבות זו יטיל המטפל את כל כובד סמכותו. על הפונה להתחייב על אי-שימוש באלים, ולצורך זה עליו לחותם על חוזה. חשוב שהפונה ירגש שלא כדאי לו להמשיך באלים. היחיד אמרו להכיר בכך, שהאחריות הבלעדית לתנהגות אלימה חלה על העצם, והכרה באחריות האישית מחיבת במקביל הכרה בזכויותיו של الآخر כישות עצמית. הכרה בזכויות השני תורחוב בהמשך, מעבר לנושא של שימוש באלים, לנושאים אחרים, שבהם הגבר מנסה לכפות על האישה דרכי התנהגות מסוימים.

הפונה ציר להבין, כי אלים היא דרך ההטמודות המפריעה לו לבנות את עצמו, ולהציג להכרה, שלאלים היא חולשה ולא כוח ושיהיא מקטינה את טווח השליטה שלו על עצמו ועל אחרים. הבנה זו עומדת בסתריה לתפיסתו, שבכוח האלים הוא מרחיב את שליטתו. מתוור כך תתגבר ההכרה לצורך לימוד דרכי תגובה חולפות לאלה הכהוניות. על המטפל להציג, כי לאדם שנוקט באלים יש תמיד ברירה להגביל אחרית, וכי אלים אינה מקובלת בכל מקרה; ובפרט, כי משפחה ואלים אינם מסתדרים יחד. המטפל חייב לקבוע, כי במקרה של משפחה אלימה על בני-הזוג להיפרד; בכך המטפל מדגיש את הפרת האיזון הזוגי-משפחתי בגין האלים. דברים אלה עשויים להשפיע, אם הפונה מעוניין בשימור המערכת הזוגית וחרד פרידה.

הטיפול יוכל להשיג את יעדו, אם הגבר נוכח שהוא יכול להגביל את כוחו ולהציג את מטרותיו בדרכים המוצעות בטיפול. הפירוש הנitin ביעוץ לכוח הוא שונה, שכן הכוח שבו מדובר מכון להכניע את השני ולהשפלו, אלא להיפך: למשל, גבר שנגה להטיל דופי בהנוגות אשתו ולמתוח עליה ביקורת קטלנית מנסה לשנות את יחסיו זה עשיי לגלות, כי נותן להשג את אותם דברים על ידי מתן מהומות לאשתו ובעיטה הערכה על מעשה. בוצרה כזו הוא זוכה לשיטה עליה

האלימה, כן ראוי ליזור לחץ חיצוני כלפי נגד השימוש באלים, כמו העגת הנורמות השוליות אלימים וככירות בזכות השני כישות עצמית, והרטעה מפני שימוש חזור באלים בעדרת החוק, על המטפל להביא בחשבון את מגבלות הטיפול, שכן אדם בעל האישיות האגונטרית הוא בעל דפוסי אישיות נוקשים והשינוי של דפוסים אלה הוא קשה. האבחנות שבין פטרון, מצאי, ילד סורר, ורוזן מלמדות על דרגות קושי שונות. ראוי לציין כי מסיבה זו כדי למטפל להעזר לעיתים בטיפול קבועתי המיועד לגברים בלבד.

במונע זה שהוא עושה את מבקשו ביתר רצון, והדבר כדי לו. במילוי אחרות, הוא נכון כי יכול לספק את ציפיותו בשיטה שונה מזו שפעלה בה, תוך התייחסות לאשתו כאדם הראי ליחס של הערכה. ניתן להצביע על שני תחומים עיקריים המכילים את הגבר: הדפוס הראשוני כרוך בהפחחתה ערוכה ומעודה של אשתו כדי שיוכל לשולט בה - דפוס זה מציין בעיקר את הפטרון ובמידה קיצונית יותר את הרוזן; הדפוס השני הוא של מניפולטיביות ופאסיביות המאפיינת את המאצן בעל האוריינטציה החיצונית ובולטת במיוחד אצל הילד הסורר. דפוסי התנהגות אלה נוטנים לו אשליה של כוח. במערכות משפחתיות אלה, הגבר מרגיש מאום, ונמצא בחדרה שאשתו היא זו המנהלת את חייו. הייעוץ אמר לעזר לו להבini, כי דווקא מעורבותו הפעילה בחיהם היא שנותנת לו יותר כוח. במהלך הטיפול הוא צריך להרגיש כי אכן כדי לו מבחינתו לגלות שזה תורם לחיזוק מעמדו; דבר זה צריך לעבור עיבוד נוספת גם בטיפול זוגי.

בטיפול פרטני אנו יוצרים מערכת יחסים עם הפונה המאפשרת לו להביע רגשות שמייצגים את עולמו האיש. הפונה מעירר מחדש את רגשותיו לנוכח מסרים הנקלטים מבחוץ והתגבשותם של ערכים חדשים. ערכים אלה משתקפים בהערכתו העצמית של היחיד ומוצגים בעולם האיש. במילוי אחרות תהליך טיפולו הוא בעיקר זו של תהליכי השתחררות מתפיסות אגוצנטריות-אקסצנטריות, ובנית העולם האישי והעצמי, בצורה המאפשרת הרחבת תחום האחריות האישית והכרה בעצמו של הזול. כמו כן, הטיפול אומר להגבר את היכולת ליזור זיקה בין אישיות ברמת הדדיות יחסית.

הגבר האלים מתקשה תקופה לבטא את רגשותיו, נתנו במקרים רבים לתהווות של תסקול וכעס. הטיפול מתחמק בהבעת רגשות אלה ובcheinתם מחדש נוכחות המסרים מן הסביבה החברתית, ומסריהם קשרים ביחסו עם משפחתו. התמקדות בנושאים אלה מאפשרת לו להרחיב את מודעותו למסרים ולמצבים שבהם הוא מגיב בצורה אלימה ולאותם ערכים מצאי אויסטיים שלפיהם הוא מצדיק את השימוש באלים כלפי אשתו ואילו מגן על הערכתו העצמית. הרחבת מודעותו מתייחסת. לעיתים ליחסו של הגבר עם משפחתו המוצאת, לרקע המשפחתי שבו התגבשו ערכיו ולתפקיד הסמי שמילא במשפחה. ניתן לדון ביחסים עם משפחת המוצא כאשר הדבר נטפס כרלוונטי בעני הפונה למצוות. ואולם מעבר לכל אלה, ביטוי רגשות הוא כען הכנה לקרה קיום דו-שייח בMagnitude זוגית.

כמטפלים, علينا להכיר בקשי הגדול של אנשים לשנות את רגשותיהם השליליים ולסכל לעצם דרך עצמת של פתרון בעיות בסיס לנטילת אחריות אישית. כמידת הקשי לשנות מן ההtanhnagot

האישיות של האישה המוכה

התנהגות אלימה היא קי הגבול האודם שאסור לעبور אותו, במיוחד בח' משפחה. השמירה על הגבול זהה מוטלת הן על הגבר והן על האישה אחד. האחריות אינה מתחלקת למחלוקת בין בני-זוג, שכן לכל אחד מהם אחריות מלאה על חייו. כשם שהגבר אחראי במילוא מובן המלאה על התנהגותו האלימה, כך גם האישה אחראית למיקחת עצמה השוללת אליהם מכל וכל. אישה המוכנה להתכווף לנוכח מעשי אלימים אינה מכירה באחריותה למתறש בעקבותיה להיווצרות מערכת משפחתיות בעלת צבעון אלים.

ניתן להציג על מספר מאפיינים באישיות האישה התורמים להיווצרות מערכת משפחתיות אלימה:

ראשית, אישה המשלימה עם מערכת משפחתיות אלימה מגלה נטייה אקסצנטרית קיצונית עד כדי ביטול עצמיותה. בנטיתה זו היא משילמה את בני-זוגה בעל התפיסה האקסצנטרית. התפתחותם של דפוס אלים במשפחה נגזר מיחסים משלימים אלה בין בני- הזוג.

שנייה, האישה בעלת הגישה האקסצנטרית הקיצונית, בדומה לגבר האגונצטרי, נמנעת מההתמודדות הדורשת נטילת אחריות אישית. היא חרדה לגדל ולהרחיב את עצמיותה וمعدיפה בד"כ לשמר על מסגרת משפחתית קבועה, המקנה לה אשליה של ביטחון ושיכوت.

שלישית, האישה מופיעה כאלו היא נבלעת במערכת תוך מילוי תפוקידה. נטייתה להוביל במערכת עומדת ניגוד לחדרתו של הגבר להוביל במערכת. כאמור, הגבר נוטה להשתמט ממילוי מחויבויות שמאימות לכואורה לבולען.

רביעית, האישה המוכנה חיה בחרדה קיומית, שכעין כוחות מאגים אשר אינם בשליטתה שלוטים בהחיה ושhai חסרת אונים להתמודד מולם.

לנשים מוכחות יש הרבה מן המשותף בගשתן, אך מאיידך ניתן להציג על הבדלים ניכרים בדפוסי התמודדותן עם בעיות משפחתיות ועם בעית האלימות. הבדלים אלה משתקפים בתפקיד שהאישה משחקת במערכת.

1. האישה הכנועה נשאת בהכנע בכל תפקידי הבית; היא עומדת לשרותו של בעלה וסוגdet לסמכוונו השරירתי. היא מקבלת את מעמדה הנקוטת כגזרה שאין לשנותה, ואני מאינה שטמנותם בה כוחות לעשות משהו אחר. מדובר איפוא בנסיבות פאסיביות של אישה החיה בהרגשה שכוחות חיזוניים מכתיבים את חייה ושהיא דلت כוחות וחסרת ישות לתמודד מולם. הדמיון העצמי שלה ירוד, שכן היא רואה עצמה קטנה, חלשה, וחסרת ערך.

נשים שאינן מסוגלות להתגבר על כניעתן הפאסיבית באות בד"כ מוקע של תנאי עוני ונוחליות שאינם מעודדים התקדמות האישה הכנועה נשאת אותה בדרך כלל משא כבד של משקעים שאת חלקלם המכريع ירצה במשפחה המוצאת שלא.

אישה זאת חיה בחרדה ממות מפני בעלה, ובו זמני מעריצה אותו כדמות חזקה שנית ליחסן לעלייה. הרגשות חוסר הערך וחוסר האונים של האישה משלימים את הגדלות הכל יכולת, לאורה, של הגבר. היא אינה מעיצה לבטא את כעסיה ותסכוליה באופן ישיר, ובמקבים רבים ממשימה את עצמה במצוות.

אישה מטיבוס זה פועלת בד"כ תחת מסווה של כנעה ושיתוף פעולה, ומנסה לתמן את בעלה ולשלוט בו בדרכים עקיפות. במילוי אחריות האישה הכנועה שאינה מעיצה להתמודד ישרות עם בעלה, עלולה ללבות את כעסו של הבעל במניפולציות שלה, אך תגיב בשתייה להתרptrיות האלימות כלפי.

במצבים שהאישה אינה יכולה יכולת מפני בעלה האלים. עד זה מוחיב אותה להתגבר על חרדה האימה מפני כוחו הכל יכול של בעלה, שכן היא מאמינה שהוא מסוגל להשיגה בכל מקום ולמשם את האומים לפגוע בה. נשים מסווגות ברווחות לעיטות קרובות למקלט לנשים מוכות אחריו שנים ארוכות של נישאים מלאי סבל.

2. אם חסרת עמוד השידרה מופיעות בך שבלי לדאגן לגבר כבן חסותו, היא מרגישה שאין לה קיום עצמי משלה. אישה כזו לא תתקשר לגבר העולה עליה במעמדו או שימושתו לה, ותעדיף בני-זוג שזוקק לעזרתה בגין מצבי הנחחות; היא גם נוטה לרחם עליי, עקב כל מה שקרה לו בחו"ל, כהשלכה לרחמים עצמים. הדאגה לאדם שתלויה בה בונה את הערכתה העצמית היודעת ונותן לה ביטחון שלא תעוז.

האישה חסורת עמוד השידרה מרשימה פעמים רבות באינטיגנצייה שלה וביכולתה הורबלית לבטא רגשות. המטפל יתקשה להבין כיצד התקשרה לבן-זוג שהופיע בינויהם הוא כה גדול, ומה מחזיק אותה להמשיך בקשר. הדבר בולט במיוחד כאשר האישה מצליחה בעבודתה ומציגה חזות של הערכה עצמית מופרחת. במקרים רבים יש פער בין הצלחותיה מוחזק למערכת הזוגית לבן כשלונה בחו"ל המשפחה זוקקה לתמיכה ולחיזוקים רבים ומרגשה חסורת ערך עצמי כאשר אינה זוכה להם.

האתגר של אישה כזו הוא לגדול ולהנתק את בעלה הילודותי, והוא רואה את עצמה כאדם היחיד המסוגל לכך. אי-ההצלה שלה לתמן את הגבר נתפסת אצלם ככשלון. במקרים אלה הערכתה העצמית נפגעת והיא מתבבשת בעצמה. חזיפת מצבה העגום מגבירת את הרגשת הבושה, ולכן נוטה האישה במשמעות תקופות ארוכות לנוצר

את בן-הזוג, היא עלולה להאשים את עצמה באלימות של בעלה. גבולות האחוריות האישית והבן-אישית מוטשטשים במערכות מסווג זה.

האישה במערכות זו מפתחה בקלות להבטחותיו של הבעל שלא יהיה אלים, והוא אינה עקבית בהחלטותיה. היא שריה במצב רוח בלתי יציבים הנעים בקצב מצבו ברוגז להתרכבות והשלמה. היא נתנה לחשוד בבעלה עקב פזולתו לעבר נשים אחרות ולקנא לא, וכן פסקה עליו ולחקר אחריו. קנאותה של האישה ונסינונותיה מנסה להגבל את הגבר המש מוקור לעימותים רבים.

(ראוי להציג את ההבדל בין אישיותה של האישה המニアולטיבית-KENAIAH לבין הופעתה המニアולטיבית של נשים, במיוחד עקב מאבק כוח המשתקף בביטולן של היליכי גירושין. השלב של מאבק כחני המתרכשים במרקם רבים של היליכי גירושין. השלב של סוף פירוק השותפות הוא נחלתם של זוגות רבים העומדים על סוף פירוק המשותפות המשפחתיות ביניהם, והוא קורה לעיתים קרובות בנסיבות מסווגות בין בן-הזוג).

4. אישה יולדותית בלתי' בשלה מתחברת פעמים רבות לגבר המבוגר ממנו בהרבה, שאמור להוות עבורה דמות אביה. נשים אלה מרגשות חוסר ביטחון ל��פקד באורה עצמאית בכל שטח החיים ולשאות באחריות לתקדים של אדם בוגר. הן מדיעות להטיל את האחוריות על גבר, המצטייר בעיניהן כחזק. האישה מטיפוס זה נשענת על הגבר ונינה מעזה לעשות צעד מוביל להיוועץ בו, ובכך יוצרת דמות המשלימה את יחס הפטרוני של הגבר, ובאותו זמן משעבדת אותו לצרכיה התלויות. האישה יכולה להסתפק במרקם רבים בתפקידיה כעקרת בית וכאשת איש. ואולם ראוי להבדיל בין נשים המפתחות לאחר תקופה התנסות בחו' נישואין, לבין נשים שאינן מסוגלות להתגבר על כניעתן הפאסיבית לדרישות הזולות. (ראה האישה הכנועה)

האישה שנוטה להתפרק מגללה עצמה במהלך נישואיה כוחות, ושוב אינה מוכנה לקבל את פטרונו של בעלה. היא מוחפשת דרכים להתקדם ולעתים הופכת לדמות היוטר שאפתנית וההישגית בין בני-הזוג. היא באהה בד"כ ממשפחה שבה מעורבות היוטר בחיה הגבילה מאוד את עצמיותה, אך היה לה למשפחה תומכת. הנישואין היו כעין צעד מהאה של נערה מתבגרת כנגד הרוחה. ההתפרקות ביחס עם בעלה מלמדים על שלב התבגרות נוסף במעטה להרחיב את עצמיותה. במרקם מסוימים משפחתה של האישה מסייעת לה בהתפרקות, שכן הגבר אינו מוכן לקבל את השינויים החלו באשותו ומנסה לעצור בקדמה.

5. אישה בעלת עמדת עצמית היא אישה שעומדת על זכותה לשינוי בחו' הזוג והמשפחה. היא אינה מוכנה לקבל כללם של מגבלים

בסוד את בעית האלים. גירושים מסמלים בעינה כישלון במילוי תפקידיה, ולכן כל מסר שבו הבעל מבטיח לשנות מדרכו ולהיות ילד טוב מפיך רוח באשליה שאולי הפעם תצליח לשנותו. היא מפתחה לו חרב תקוות קודמות שהתנפיצו ולמרות שבתוכה אינה מאמינה ביכולתו לשנותו. יתר על כן, רחמייה כלפי בעלה מלווים חרדה לעצמו שהוא לא יכול להסתדר בלבדיה וכל עוד יש לה יחס אליו קשה לה פגוע בו. מאייר, היא גם פוחדת שבעה לא ירפה ולא יניח לה לעולם, כי הוא אינו מסוגל לחיות בלבדיה, ומוריש בעלות עליה.

'חסר עמוד שידרה' הוא כינוי המבטא בעיקר את חוסר העקבות שלה בקבלה החלטותיה, במיוחד באשר להמשך הנישואים, והדבר משתקף ביטולן של החלטות חזורות להתגרש. החלטה נחרצת להתגרש יכולה להווזר אצל אישה מטיפוס זה רק לאחר הצטברות משקעיםכבדים שמעוררים בה יחס של דחיה וניכור כלפי בעלה. אישיותה של אישה זו קשורה בדרך כלל לרקע משפחתי קשה. במקרים רבים האישה מנסה לבנות אנט-מודל למערכת היחסים שאפינה את משפחחת המוצא שלה, אך להרוויזור "גורלה" היא מוצאת את עצמה תקועה במערכות זוגות-משפחה הדומה למערכת בה גודה.

3. האישה המニアולטיבית (KENAIAH) היא ביסודה אישה מתוסכלת שבסלה רבות וambilאה אותה מטען כבד מעברת. היא חסירה במרקם רבים דעה עצמית ומושפעת מאופנות מוקובלות. אישה מטיפוס זה מחותשת לפצוץ את עצמה על חסכים בהריה, וזוקקה לסתוקים מיידיים, כמו למשל על ידי קנית בגדים, וכדומה. במקרים מסוימים היא מתקשה ל��פקד בכוחה אחריות ועלולה לגלות מידה של פזרנות בתחום הכספי. היא יוצרת רושם שהיא זוקקה להדרכה, לחיזוקים, ולתשומתلب. כמו כן, יש לה במקרים רבים נתיה להפגין נשיות מוחצנת, שחושפת רמה רגשית ילדותית. היא עשויה כדי להסביר בין הופעה מאיציאיסטיות וגבריות.

אישה זו מופיעה בעיניו הגבר כבלתי כנה וכחורת אחירות, ועל כן הוא מאמין כי הוא צריך לפקח עליה ולהגבילה. ראוי לציין שהגבר נוטה להגיזים במרקם רבים את תוכנותיה אלה עקב חוסר האמון שיש לו באשותו, וכעילה לשלווט בה. נקודת החיכון האופיינית במערכות זו חלה סכיב תפוקדה של האישה, פזרנותה הכספיות, לבושה ה'בלתי' צנעו' ועוד. היא רגישה מאוד לביקורת השוללות את שאריות הערכתה העצמית, וכן היא עשויה להתפרק בקלות, ולהשתמש תוכיפות באלים מילולית. היא מגיבה קשה לאלים מילולית מצד בעלה, וזה פוגעת בה יותר מאשר האלים הפיזיים. למרות נטיתה של אשה מסווג זה להסיר אחירות מעצמה, ולהאשים

ומגבירה את התלות בעלה. ככל שהאישה תלואה יותר בסביבתה כן יקשה עליה להתמודד עם בעית האלים והיא תיטה להשלים אותה. היא עלולה לפתח מגנוגני התכחשות לקיומה של האלים ולהאשים את עצמה במצב. אישה משכילה, שיש לה קריירה עצמית, שainedה תלואה בעלה מבחןנה כלכלית, תוכל לגייס ביותר קלות משבבים וכוחות כדי להתמודד עם הבעיה.

האישה הנמצאת במערכת אלימה צריכה להתגבר על בעיות רבות

המגבילות אותה מלכטת את עצמיותה:
ראשית, האישה צריכה להגיע להכרה כי לאלים אין מקום בה"
משפחה, ושיא אינה אמורה להשלים עם האלים מצד בעלה. עליה לדעת כי בכל מקרה הבעל אחראי להתנהגותו האלים כפיפה, ושיא אינה צריכה לרצות את הבעל, לפיסו, או להתנצל לפניו על האלים שלו. היא צריכה למלוד, שהאלימות של בעלה היא חולשה ואני מבטאת כוח. מונן מאלי, שהאשמה עצמית ורגשי בשווה עקב אלימות הבעל אינם במקומם.

שנית, על האישה להכיר בקיומה כישות עצמית אוטונומית, ולחפש את האפשרויות שלא לביטוי העצמי. עליה להאמין שגורלה נתון בידייה ושיא מחליטה על עצהה. האישה צריכה להפוך לרפומטורית של המשפחה, ככלומר, להתנות את המשך החיים יחד בשינויים משמעותיים.

שלישית, במקרים שביעית האלים אינה מוצאת את פתרונה, על האישה להיות מסוגלת להתמודד עם פרידה וגירושין כאולטנטיבת לחים של השפה. בהמשך יש פרק מיוחד בנושא זה.

האישה המוכה פונה לייעוץ במקרים רבים לבדה, בעוד שהגבר האלים אינו משטר פעללה בטיפול. דבר זה מחייב טיפול אישי תוך התייחסות למצב המשפחה. המגמה בטיפול איש-זוגי מסוג זה היא לבנות את עמדתה העצמית.

ראוי לציין כי במקרים רבים נוכח המטפל במערכות רבים של האישה לשנות מדפסי חייה:

האישה הכנועה היא בעלת כוחות דלים יחסית מלכתחילה, שהלכו ונתדללו לאורך השנים. היא פונה לטיפול בהיותה נתונה בד"כ לסיכון. היא פועלת מותך כורח חיצוני ויצרת תלות במטפל. היא מופיעה כחסנת אונס ועלייה להתגבר על טרומות שעברה ועל תפיסתה את בעלה כדמות כל יכולה שמסוגל לפגוע בה בכל אשר תפנה. למרות הייתה מושפעת היא חרדה מפני פרידה ובקרים רבים קשורה בעלה.

האישה הטוב ביותר להנות טיפול, אך במקרים רבים הפעטה יוצרת הסיכון הטוב ביותר להנות טיפול, אך הוא חסרCSI; עליה להכיר רושם מוטעה, שכן כשר הביטוי שלה הוא חסרCSI;

אותה בכוח ותאבק למען שינוי מצבים שאינם מקובלים עליה. אישה בעלת עמדת עצמית לא תסכים בשום פנים ואופן לחיות במערכת אלימה.

עמדת עצמית ברמה זו היא נדירה במשפחות אלימות, אך היא מהוות מודל שלפיו המטפל מכoon את הטיפול באישה המוכה.

לסיכום: תהיה זו תמיינות להשליך את האחריות כולה למתחאה במשפחה האלים על הגבר. האישה הכנועה עלולה לשפוך שמן למדורה דוקא בגלל חוסר האונים שלה, והרטעתה מפני עמידה על שלה. כמו כן, מניפולציות עיקריות שהאיישה מפעילה ביחסיה עם בעלה עלולות ללבות את כעסו של הגבר. אישה בתפקיד אם חסרת עמוד שידרה מופעה עבור בן-זוגה כתנתשאית וכשתלטנית. הגבר האלים עלול לעשות לה 'זוווקא', כדי לשמר על מעמדו ולהוכיח את גבריותו. האioms מצד האישה בפירותה עלול לעורר בו חרדה וכעס שהוא עלול להיעזב ולהפסיק את שליטתו בה.

האישה המינופוטיבית פוגעת בנתקודותיו הרגישות של המאצין ותוכפות נוטה לעורר את קנאותנו, בגלל קנאותה והרגשתו שהיא חודרת לו לורדים. התפרצויות וקנאותה ממשמשים חומר דלק למריבות אלימות. האישה הילודית מקבלת את בעלה בתהליכיות שלה והוא מרגיש כי מסמכתו להענישה. בשלב ההתקפות היא מערעת את האיזון של המערכת.

האישה המוכה מתגלית לעיתים קרובות כחסרת כלים להתמודד עם בעיות בכלל ועם האלים בפרט. יכולות הכל, מדובר במקרה רבים בנשים שבאו מרקע אישי ומשפחתי קשה, כאשר המugal השני של בניית משפחה היוזה עברון מעססה כבדה מדי, מכך לשאת אחריות מלאה להHIGHן.

אננו יכולים להתייחס לתגובה האישה המוכה במנוחה מן הרקע החברתי-תרבותי שלה, שכן אישה הבאה מרקע מסורתי, עלולה להשלים עם תופעות של אלימות כלפיה מתוך ההרגשה שזהו גורלה. האישה המסורתית שגדלה במערכת פטיארכלית, מוצאת במילוי תפקיים משפחתיים כעקרת בית ואם לילדיה, שליחות שהיא מחויבת לה. היא מאמין שבטי עמיותה של האישה מוגבל למסגרת המשפחה. תפקידה במשפחה מצבים אותה במעטם נמור מה רושם המשפחה; היא אמורה לצוות לו ולא לעמוד על דיעותיה. יתר על כן, אישה בתפקידה המסורתית עקרת בית מופקדת בנסיבות שונות על ליכודה של המערכת, ואמורה במקרים של מתייחסות וכעס להיות המפיסט ומשכנת השלום. ברירת HIGHושי כתגובה להתנהגות האלים של הבעל מرتישה אותה, שכן הגירושין מטלים סטיגמה חברתית והם עלולים להזכיר את משפחחת המוצא שלה. מיולי תפקיים נשים מצמצמת את האפשרויות לשנות מצבה,

משפחות המוצא ואלימות זוגית

בספרות קיימת תיאוריה של העברה בין-דורית, לפיו המודל של אחד מבני-הזוג הטעמי במשפחה מועבר לחסן הזוג. לפיכך, מודל משפחתי המופיע במשפעו של הורה כלפי ילדים ו/או של הורה אחד נגד האخر במשפחה המוצה משמש מקור השראה להתנהגות בני-הזוג. הגבר שהוא קרובן בילדותו למד שאלימות היא דרך התמודדות מקובלת, הנוטנת לגבר עמדת כוח. האישה המכונה מטעה את הדפוס המשפחתי, לפיו הבעל זכאי לפגוע באשתו, כדי להנני אותה.

תהליכי העברה הבין-דורית כפי שהם מוצגים על ידי גישה זו אינם נוגעים בשני היבטים חשובים: ראשית, תהליך העברה אינו חל על כלל בני המשפחה בוצרה שווה, לעומת זאת, בעוד האחד עלול להמשיך את שרשרת האלימות המשפחתי בצלם, בעודו עשוי להשפיע מילאו במשפחתם ובזהדתם עם דמות מהתקופדים השונים מהם מילאו במשפחתם ובזהדתם התוקפן או הקורבן. בכך זה אנו חוזרים לדברים שנאמרו בפרק ה'ון במבנה המשפחה, דהיינו לדרכי התגובה השונות של ילדים לבעת האלימות במשפחה הנגזר מן התקף הסמי שהפנינו. התקף הסמי מועבר לחסן הזוג וכך מופיע היחיד כנציג המודל המשפחתי בו גדל, לדוגמא - אישה שהיתה במשפחה בעמדת של בת-הוראה, ושבבלה מתופעות אלימות במשפחה, יתכן כי ת מלא תפקוד של אם חלה ליד סורר. תהליכי העברה מהווים גורם שלילי המפריע לבני-הזוג לגבש ייחידה זוגית-משפחתית مثل עצםם, מאידך, ככל שהיחידה הזוגית-משפחתית מוגבשת פותחת השפעתם של תהליכי העברה.

שנית, המודל מתיחס להשפעות העבר בלבד מלבד מוביל התחשבות בדינמיקה המשפחה בהווה,ఆילו למערכת היחסים העכשוויות שבין בני-הזוג לבין משפחותיהם אין השלכות על מבנה המערכת ועל שכיחות השימוש באלים.

העברה של מודל משפחתי הלקוי בתפקידו מצביע על כך, שבני- הזוג לא השחררו מתקופיותם הסמיים במשפחה. העברה מתבטאת איפוא במספר צורות:

א. התקף הסמי מועבר לחסן הזוג וכך מופיע לפחות אחד מבני- הזוג כנציג המודל המשפחתי בו גדל. בדרך זו הוא שומר על נאמנותו על פני נאמנותו לחברו.

ב. הزادות עם תפקוד התוקפן ומנגד, הزادות עם תפקוד הקורבן יכולם להשלים זה את זה במיחוד כאשר מצוים של בני-הזוג

תחילתה בקיומה כישות עצמאית.

האישה המניפולטיבית נראית כאילו אינה משילמה עם התנהגותו האלימה של בעלה, אך תגובותיה הן אימפלטיביות והיא עלולה להסתבר, ולהיגיר בקלות אחריו אירועים אפיזודים מבל' לראות את דרך הכלל.

האישה היולדות הבלתי בשלה מגיעה לטיפול בד"כ לאחר שלב של התמכחות והוא בעל הסיכון הטוב יותר לפתח עמדה עצמאית, אך גם כאן מדרש תהליך טיפול שתוכנן בדרך שבחירה.

המטפל מתייצב מאחריו האישה המכונה כתוכבת התומכת בה ללא סיג באשר להשגת המטרות הטיפוליות ונקיות עמדה עצמאית, האישה צריכה להרגיש שהיא אינה לבדה במערכה ושהמטפל, לנציג החברה, עומד בתקוף כנגד התעללות ושימוש באלים. ראיו ציון, כי במקרים רבים זיקוקות נשים אלה לעידוזן של קבוצות תמייה ככל עזר בבניית עצמיותן.

א. בני-זוג הצלicho להעתיק את מוקד ההזדהות, והתגבשו ליחידה משפחתית. הם מופיעים כיחידה זוגית מלבדם כלפי משפחות המוצא תוך מגמה מסווגת להתרעות במשפחה המורחבת. ב. נוצר מצב של כפל אמניות המפריע להעתיקת מוקד ההזדהות לחידה הזוגית-משפחהית. במצב זה ההזדהות מתנדנדת בין נאמנות למשפחה הגרענית לבין נאמנות למשפחה המוצא.

ג. קיימת זיקה מיטולוגית למשפחה המוצא (שלילית או חיובית) שבאה על חשבון גיבוש הזוגית. בזיקה חיובית הכוונה לנאמנות בלתי מסויימת להורים שעמדו מתקבלת צו עליון מקודש. בזיקה שלילית הכוונה להתרחקות ולעיטים להנטקות מדמות ההורם וממשחתת המוצא תוך הזדהות בלתי מודעת עם כוחם הדמוני.

ד. התבטלות בפני כוחו המאגי של דמותה ההורה כאילו העצמי נבעל בדמות ההורה.

לפוסי היחסים השונים עם משפחות המוצא השלכות בולטות על יחסיו הזוג, ובמקרים רבים הופכת שאלת ההזדהות לנקודת מרכזית. מצב זה טען חומר נפץ רב ועלול לגלוש לשימוש באלימות מילולית ובאלימות פיזית.

* * *

במשפחה האלימה בעלת המבנה והתעלתני-בעלי בולטות תופעות שהבן ניתנת העדפה להזדהות עם משפחהת המוצא על פני ההזדהות עם היחידה הזוגית-משפחהית. היעדר אמון הדדי בין בני-זוג שומט את הבסיס להעתיקת מוקד ההזדהות אל המשפחה הגרענית. השיכיות למשפחה המוצא, המושתת על קשרי דם, מבטיחה לכאהר את קבועתו של הקשר. יתר על כן, הקשר למשפחה המוצא מאופיין ב"זיקה מיטולוגית, חיובית או שלילית. המיתוס מחפה בעיקרו על היחסים הנצלניים במשפחה המוצא ומטשטש את תפוקתו הסמי של האחד במשפחה. המאבק על הזדהות המשפחה מוביל צורות שונות.

א. זיקה חד-כיוונית למשפחה הגבר, המבוססת זיקה מיטולוגית - במשפחות אלה, הורי הגבר, או אחד מהם, מושך בחוטים ומכוון את המשפחה המורחבת. במקרים אליה יש לספק את ציפיותו של אוטו הורה, וא-מילוי ציפיות עלול לגרום סנקציות. ההורה המיטולוגי מייצג את אחותה של משפחהת המוצא, וכל גורם חיוני עלול להוות איום משפחתי, בני-הזוג עלולים להיגור למאבקים קשים סביב שאלות של נאמנות - והזדהות. ניתן לדרג את טיפוסי ההזדהות בתחום שבין הזוג צריכה להתרעות במשפחה ולעמדות ציפיות. במקרה שההוראה

ממפחות שבם שררה אלימות. במשפחה אלה נוטה הגבר למלא תפקיד של רוחן בעוד האישה נוטה להשלים עם מר גורלה. אישת שהיתה במשפחה במעמד של בת-הורה, ושבella מתופעות אלימות במשפחה, נוטה לבנות מערכת שהיא אנטית מודל למשפחה המוצא שלה. במקרים אלה יתכן כי תמלא תפקיד של הורה לגבר בעל אוירונטיצה חיונית או של אם חלשה לילד טורר.

ב. העברה יכולה להתיחס לבן/ת-זוג כך שהוא/היא מסמל את דמותה ההורה התוקפן או את דמותה ההורה הקובן. מדובר אפוא בהעברה כפולה של האחד לפני השני. למשל תדמיות בעל המכה כל-יכול היא העברה של דמות האב; הגבר לעומת זאת עלול לציר את אשתו כדמות הורות דומות תוך אידיאלית-זיהה של דמותה ההורה הבילוגי, ובכך הופכת אשתו לכתובות מועדת לפורקן עצמי.

תהליכי העברה מהווים גורם שלילי המפריע לבני-הזוג לביש זיהה-זוגית-משפחהית משל עצמו, מאיידר, ככל שהיחידה הזוגית-משפחהית מתגבשת פוחתת השפעתם של תהליכי העברה. גיבוש זיהה הגרענית כרוך בהתרוגנות מחדש של המערכת. העתקת מוקד ההזדהות משפחהת המוצא למשפחה הגרענית הינו צעד חיוני בכיוון זה. פירוש הדבר שהיחידה הזוגית-משפחהית המוצא שמננו יוצאים ואלו חזרים ובכך מאבדת משפחהת המוצא ממרכיזותה לטובת המשפחה הגרענית. העתקת מוקד מתבטאת בתחוםים הבאים:

א. היזקה האנטיית בין בני-הזוג;
ב. הדגשת התפקיד האוטונומי של המערכת, המותיר את ניהולו בידי בני-זוג;

ג. השימוש בתחום הכלכלי ובתפקיד כהורים.

תהליכי התפתחותי תקין מאופיין בכך שימושה המוקד תומכת בהעתקת מוקד ההזדהות למשפחה הגרענית, ומאפשרת למעשה את התארגנותה של המערכת המשפחתיות המורחבת בכלללה. נוצרת זיהה זוגית-משפחהית, המסתעפת משתי משפחות מוצא. משפחת המוצא של האחד אמורה לקבל לתוכה את בן/ת-זוגו כשיך למשפחה. המשפחאות עוברות כור היתוך כאשר בני-הזוג חיים על פי עקרונותיהם העצמים כיחידה אוטונומית, אך בו זמינות ממשיכים בזיקתם למשפחותיהם ובמיוחד מחיוביות, הנובעות מהשתיכותם למשפחה אלה.

כמשפחות המוצא מעירומות קשיים על העתקת מוקד למשפחה הגרענית וכשבני-הזוג לא מצליחים להתגבר כיחידה זוגית-משפחהית, בני-הזוג עלולים להיגור למאבקים קשים סביב שאלות של נאמנות - והזדהות. ניתן לדרג את טיפוסי ההזדהות בתחום שבין המשפחה הגרענית ומשפחות המוצא ארבעה דפוסים עיקריים:

האי להציג על קיון של קבוצות ביןים רבות, כמו מצב שבו

האישה מתרחקה ממנה לשחק את משפחתה כל אשר קורא אלה מתבישות בעית האלים. משפחתה אלימה מאופיינית, באהר, בקר שהיא מונעת הדלת בתושא והאלמות לגרומים חוץ ממשפחתיים ולפעת לאחורה שרה הסוגיה להחול פינה לעוזרת משפחתה לאחורה. איתה של סבר, כדי להחול ממצאה מה שקרה עליה לשארה יתירה.

* *

אלומות בו-זאת מונינה את מרובבות משפחונות המוצא בה "

הווג, שכן אין מצב בלהי נסเบל ההרג מעבר לחייבים. למשובות משפחות ומאזא פנים: הפן שני שמנסה להבייה ליקודת היכין בתי-הווג, והפן השני שמנסה להבייה לאי-ים. ביהו-הו עירובית משפחית המהווה קבצתת תמייקה לאישת, קיימה לסייע לבנות כדי לחתנבר עעל אצבים תנבעים מלחיקום האדים. למשובות משפחונות היוטה ליחסים ריחוק בין תבירה הנבר למשפחתו. מרבב אופו בהזחות מילוליות מועלות גבישת תועלותנית. מרבב אופו בהזחות מילוליות מועלות דמות הורה הדמויות. היחסים ריחוק בין תבירה ליחסים קלפי. משפחחת האישה, והוא משיחלד להרחקה מרהם. קשור קרוג של האישה למשפחתה מאים עליון ועל שליטתו במערכת. החלתו של הנבר להרחיק את אשתו מושפחתה בקשרו ההרחקה מלהאלות ונסורת בתוכה המערצת בקשרו הצורה של הנבר למשפחתה בקשרו האישת עזרו השב בתהמודדות. משפחיה חזקה, ובמקורה זה משפחיה העשיה של מטבב להרטיע את האבר משימוש באלוות כגד אשתן. מקרים מסוימים להרשותה עשייה להוות עזרו להאשה בורחת אליו. במרקם אחים, המשפחיה עשויה להבר האלים. ראי' לצע"ז. מצעקה המשפחיה ותמכה בה כגד אומו של הנבר האלים. ראי' בעלות משגעת מזקקה הכלילי הרшибות ביחסים הכווית, שkn משפחות ההלשה אקסעם יכולות לחתה לה מוססת, לשכו עלי"ז. והבר המפעית כנמה. אונסם מילימין בחתם, הלsha עד כדי כך ששחאה אנה נעשרה בה, ואל שימוש המשפחיה כדי לשל האשה התסורה את תמיכת הסירה עורך שיטומו בה. הדבר עלול להזכיר את האלות שפה שראושה זועקה לההרבנות גורם חיצין, ובמרקם רבים שבה פונה למצבה הדרמה מודעה לאלומות. פגאל התאונתו למשפחתו כגד מודהה זה כל אחד מבני. ג' הוז מודהה עעם משפחתו כגד משפחנת השן: התאונות למשפחה המכוא מדגישה את אי-יכולתם לפתח את הרגש ה"אנאנו", כיחיה של המשפחתיות. עזקה המאבק הווא סביבה ההשושא "המשפחה האשיה גותת-משפחתיות. שלך", לעתם וזוקה החרשה שמשפחיה האשיה לעומת המשפחיה און. מול עצמות תאנם בחתם, וליועטים המפשחה משפחות האשיה לא תמכה תמיד הדרגה מלהרשותה בשתם, ושורה במשפחתי. מונכברת לבת, לדגמא, הבית שתרתה בשלה עלייתם מפושע להזיות מפרקת על מזאותה מטבב תמיכת ביטוי בסנהציות משפחיה הפרת הנגנות מלבודה את הנקאה לעונת המתה, במיוחד מזאתה יזהר מוגבהת את עליונות משפחתה הגד� לרצוי. כאשר האיש מודגש און משפחתה הגד� משפחתה הגד�. במייד המשפחות הגבר מלוכדת בהשואת למשפחהת אשתו, רק לי פגש בזקנות תלשה תרגשה והיא עללה להגשים תלשה ונעדת במשפחתי. הפגעות החודיות של האחד במשפחהת הגד�, והപסתן כהמורות בעין-הווג בעקב אחר ההדוחות של הנבר ושל מיסותה על הפרט ריאמן. לעוזם האשיה מטבחה ריאן האישה עם משפחות מיתולוגיות מאופין בד"כ בעובות, חור ששל משפחות חמוץ באחסן החזק, משפחות מצא במוניה למשeon בחוטים, עללה להורות גורם המהיסים את יחסיהם במרקם. שניים להשתהט גורם מונטיפיביות, השפחות שמן

משמעותם איתם מראה מהתനחות האשיה, הגבר עלול להיעיש

את אשתו ולהרתו.

במחדל לההיל הרטעה במשפחה המוצא שלו, הבעל מנסה לנותק את אשתו משפחתה, כדי שההדוות היהיה זה-כווית עם משפחתו. משפחנת האישת ותפסת באור שלילי ביחס, מהה שוד שוד שאלה להוות קבוצת תמיכה באישה. הניסיון לנתק את האישה עללה כשלעצמה אלים באופיו. ראו' לצע"ז כי טיפות זה של משפחתה, הוא כשלעצמה לאחורה שרה של סבר, כדי להריע ממצאה מה שקרה עליה לשארה יתירה.

לחות, בעקבות זאת הוא עשוי להיפתח לטיפול זוגי ולטיפול אישי, ואולם המשפחה שנוטה למעורבות יתר עלולה לנסות להשפיע על כיוון החלטותיה ובמערכות זו עלולה להפריע לה להחליט באורח עצמאי.

הטיפול אמרו לסייע לאישה בקבלה החלטה עצמאית. במרקם בהם האלים מהו סיכון, חשוב במיוחד שהמשפחה תוכל לשמש כקבוצת תמיכה. במקרה הצורך מומלץ מזמן את משפחת המוצא או נפגש עם נציגיה, כדי לסלול את הדרך לתמיכתם באישה. הסתייעות האישה במשפחה עשויה להחשיך את הליכי הגירושין שם בלתי נמנעים במרקם מסוימים.

ב אם הטיפול הזוגי חותר לשיקום הזוג יש מקום לתחילה הדרגתית של העברת מוקד ההזדהות למשפחה הגרעינית, שיחזק בו זמינות את ההזדהות עם האנחנו' ויחזור להתרעות במשפחה המורחבת מתוך בסיס זה. דבר זה דורש תחילתה את ביטול החוקים הנוקשים של משפחות בעלות זיקה חד-כיוונית ושל המשפחה מהטיפוס המסתגר.

בדומה, יש לקבוע כלליים שלפיים אין להזכיר את משפחת השני כביטוי למאבק הנובע מפיצול הנאמניות, ולעמת את המשפחה "שלוי" לעומת המשפחה "שלר". כלל חשוב שאין לעבור עליו הוא יחס של כבוד למשפחה השני, שכן פגיעה במשפחה היא בו זמינות פגעה מתחתת לחgorה בגין-/הזוג.

ג. טיפול העוסק ביחסים המשפחתיים בנושא העתקת מוקד ההזדהות עשוי לתרום ליתר מודעות באשר לתחילתי העברת משפחת המוצא למשפחה הגרעינית. במרקם אלה האחד לוודד להזכיר את המפה של משפחתו בהתייחס לפקידו הסמלי בתוכה.

לאחר שמתברר שאין מוצא לבעה, הציפה המסורתית לשמר את חי' המשפחה בכל מחיר, מעכבות נשים רבות מלמטה קווים אדומים שלפיהם אלימות במשפחה היא מחוץ לתחים, ולקבוע בפסקנות שאליות חוזרת תביא מגירושין.

במרקם רבים משפחות המוצא מנוטות להתרבע כדי להשכנ שalom בית ולמנוע את תופעת האלים החוזרת ביחסו הזוג. למשפחות אלה אין בדרך כלל כלים מתאימים לפתרון הבעיה, ובמרקם רבים מעורבתוכן אף מחמיירה את הבעה. במקרים אחרים המשפחות עלולות לעשות לבני-הזוג שירות דוב. זה קורה למשל, כאשר הנסינוות להביא לשולם בית באים כדי למונע גירושין, למרות בעית האלים.

התהערבות יכולה לבוא מצד משפחת האישה, שמנסה להגן עליה, ודבר זה מצטייר כמעורבות יתר בח' הזוג שמסלימה את החיכון בינויהם. לעיתים ההתרבעות למנעת אלימות באה מצד משפחתו של הגבר, בעיקר במקרים שבהם האישה לא נזרת במשפחה ולהילופו צראה קשיים חביבים עם משפחחת בעלה. במקרה שיש דמות דומיננטית במשפחה הגבר, כמו הורה או אח בתפקיד בן-הורה הסיכוי להרגיע את הגבר האלים הוא רב יותר, אך הפניה למשפחתו מגבילה את האישה מלנקות צעדים של פרידה. במידה שהיא תחליט כי אין מנוס מגירושין, עלולה אז משפחת הגבר להפנות לה עורך ולתמוך בבן משפחתם.

טיפול באלים מחייב לבחון את יחסם של בני-הזוג עם משפחות המוצא על כל היבטים שהוזכרו:

א. ראשית יש לבדוק באיזו מידת המשפחות מעורבות בעית האלים ועד כמה זוכה האישה לתרミニת משפחתה. ככל שבית האלים עומדת במקודם ומסכנת את שלומם של האישה ושל הילדים כן חשוב לדאוג כי תהיה לאישה תמייה מצד משפחתה. מתוורך קר על המטפל לעמד על מערכת היחסים בין האישה לבין משפחתה, למצוא מהם הכוחות הפעילים במשפחה זו, באיזו מידת היא מוכנה להיעזר בהם ועד כמה הם מוכנים לתמוך בה, עד כמה מסוגלת המשפחה לסייע לה במצוקתה. כמו כן יש לבדוק אם המשפחה מלבה את המתה בין בני-הזוג ומשדلت אותה להתרגרש, או שההמשפחה מסווגת מן הגירושין ומנסה להשפיע שתמשיך לחיות עם בעלה, או שהמשפחה מניחה לאישה להחליט על חייה. עוד שאלה היא עד כמה מtolcitat המשפחה סביר מזקתה של הבית הסובלת מאלים. הגבדלים בנסיבות המעורבות של המשפחה הם רבים, מה עוד במקרים מסוימים אין לאישה משפחה כלל. ההתרבעות הטיפולית צריכה אףו להיות מותאמת למצוב המשפחתו הקיים.

לדוגמא: אישת הבורחת לבית הורה עקב אלימות זוכה לתמיכתם, הגבר שאינו משלם עם בריחת אשתו למשפחתה, מנסה לשדרה